



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 17 מאי 2015
2

לפני:

כב' השופט דורי ספיבק – אב בית הדין
נציגת ציבור עובדים גב' אלה בלאס
נציג ציבור מעסיקים מר אלעזר פרידמן

התובע:

אלכסנדר פינדורין

ע"י ב"כ עו"ד פבל מורוז ועו"ד ליליה שבשאי

-

הנתבעים:

1. זיסמן בן ציון

2. חיים זיסמן

ע"י ב"כ עו"ד ניר טולדנו ועו"ד רימה גרסימוב

3

פסק דין

4

5 1. התובע הינו נהג משאית שהועסק במשך כשבע שנים עד שפוטר לאחר שנתפס
6 והודה – ולימים אף הורשע בהליך פלילי – בגניבת דלק ממעסיקיו. לפנינו תביעה
7 ותביעה שכנגד שהוגשו לאחר סיום עבודתו.

8

9

רקע עובדתי ומהלך ההתדיינות

10

11 2. הנתבע 1, מר זיסמן בן ציון (להלן: "בן ציון"), הוא בעליו של בית עסק בשם
12 "זיסמן בן ציון הובלות" (להלן: "העסק"). העסק, שהוקם בשנת 1976, מספק שירותי
13 הובלה לחברת המזון אוסם. הנתבע 2, מר זיסמן חיים (להלן: "חיים"), הוא בנו של בן
14 ציון. חיים מנהל את העסק מספטמבר 2008 ועד היום. כמו כן הוא בעל המניות של חברת
15 "ח.זיסמן הובלות בע"מ", וזאת משנת 2009.



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

- 1 התובע הועסק בעסק כנהג משאית מיום 1.7.03 ועד ליום 6.9.10. התובע ביצע
2 הובלות ממפעלי אוסם למחסן המרכזי וממנו לסניפי אוסם ברחבי הארץ. התובע היה
3 עובד חודשי, שקיבל שכר נטו שעמד תחילה על סך 6,000 ₪, בשנת 2008 הועלה לסך
4 7,000 ₪, ולקראת סוף 2008 הועמד סך 7,500 ₪.
5
6 3. בין השנים 2003 – 2008 (כולל) תדלוק המשאיות התבצע באופן עצמאי על ידי
7 הנהגים באמצעות מכלית סולר שהייתה מוצבת בסמיכות למפעל אוסם. במהלך אוקטובר
8 2008, כחודש ימים לאחר שחיים החל לנהל את העסק, ולאחר שהתוודע לטענתו לצריכת
9 דלק חורגת של המשאיות, הוחלט על סגירת מכלית הדלק ובמקומה הותקנו דלקנים
10 במשאיות.
11
12 מאוחר לכך, התעוררו אצל חיים חשדות שהתובע נוהג לגנוב סולר מהעסק. לאחר
13 שביצע מעקב שאישש חשדותיו, החליט להיעזר בשירותי משרד חקירות פרטי. משרד
14 החקירות הצליח לתעד את התובע גונב סולר מהעסק פעמיים – ביום 3.9.10 תועד התובע
15 מוריד מהמשאית מכלים של סולר ומחביאם בתעלה, ומאוחר יותר אוסף אותם אל רכבו
16 הפרטי; וביום 6.9.10 תועד התובע גונב ג'ריקנים של דלק. נוכח ממצאי החקירה
17 הפרטית, התובע נעצר, ובמהלך חקירתו מיום 6.9.10 הוא הודה בשלושה מעשי גניבה של
18 סולר לשימושו האישי.
19
20 4. ביולי 2012 הוגש כנגד התובע כתב אישום (ת.פ. 10707-10-12 מדינת ישראל נ'
21 פינדורין). הנאשם הואשם בשני אישומים נפרדים של גניבה בידי עובד לפי סעיף 391
22 לחוק העונשין, התשל"ז-1977. באישום הראשון הואשם בכך שביום 3.9.10 גנב 150
23 ליטר סולר שנרכשו על ידי העסק בעבור הסך של 1028.34 ₪, ובאישום השני הואשם
24 בכך שביום 6.9.10 גנב 125 ליטר סולר שנרכשו על ידי העסק בעבור הסך של 875 ₪.
25 ביום 8.9.12 הורשע התובע על יסוד הודאתו, כחלק מהסדר טיעון, בשתי העבירות של
26 גניבה בידי עובד על פי כתב האישום. בית המשפט אישר את הסדר הטיעון וגזר על
27 התובע במסגרתו שישה חודשי מאסר על תנאי וקנס בסך 1,500 ₪.
28



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

5. ביום 6.9.10, היום שבו נתפס התובע ונעצר, הוא פוטר מעבודתו על אתר. לא נערך גמר חשבון, לא שולמו פיצויי פיטורים והודעה מוקדמת, וגם שכרו עבור אוגוסט – ספטמבר 2010 לא שולם.
6. ביום 24.7.11 הגיש התובע את התביעה שבפנינו, שבגידרה הוא עתר לפיצויי פיטורים והודעה מוקדמת; פיצוי בגין פיטורים שלא כדין; גמול שעות נוספות; פיצוי בגין אי ביצוע הפרשות לפנסיה ולקרן השתלמות; שכר עבור אוגוסט – ספטמבר 2010; פיצויי הלנה; דמי הבראה; ופדיון חופשה שנתית. הנתבעים הגישו תביעה שכנגד בהיקף של 540,000 ₪ שעיקרה פיצוי בגין גניבת הסולר, וכן הוצאות החקירה והמעקב; עוגמת נפש; אובדן הכנסות בשל נסיבות סיום יחסי העבודה; נזקים שגרם התובע למלון באילת; הפרות משמעת וכן בגין פריצה ונטילת מסמכים ללא רשות המעביד.
7. בדיוני ההוכחות שהתקיימו העידו לתובע מר חיים גורלניק ומר אלכסנדר גולוב, שהועסקו אף הם כנהגי משאיות בעסק, וכן התובע עצמו. מטעם הנתבעים העידו בן ציון וחיים. כמו כן הוגש מטעם תקליטור המתעד את החקירה והמעקב שביצעה חברת החקירות, והעיד על ביצועה ותיעודה מר דרור אלמוג. כמו כן, הוגשה חוות דעת מומחה מטעם הנתבעים שניתנה על ידי מר חגי ליכטיג – קורן, שנחקר עליה בחקירה נגדית.
- דיון והכרעה
- שאלת חבותו האישית של חיים
8. התובע הגיש תביעתו הן כנגד בן ציון והן כנגד חיים, בטענה כי "הנתבעים הם אב ובן אשר הנם הבעלים של עסק הובלות בו הועסק התובע" (סעיפים 1,3 לכתב התביעה). התובע הבהיר בסיכומיו כי חיים נטל על עצמו לא רק את ניהול העסק אלא אף את חובותיו והצהיר בפני עובדי העסק כי הוא בעליו ומעסיקם, לטענתו, בין היתר חיים הוא שקבע את תנאי עבודתם של הנהגים.
- הנתבעים טענו כי בן ציון הוא מעסיקו היחיד של התובע ויש לדחות התביעה כנגד חיים בהיעדר יריבות. לשיטתם, רק בן ציון הוא הבעלים של העסק, ואילו חיים עובד בעסק בתפקיד ניהולי בלבד ואף זאת רק מספטמבר 2008.



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1
2 9. לאחר שבחנו טיעוני הצדדים, הגענו לכלל מסקנה כי יש לראות בחיים ובבן ציון
3 כמעסיקים במשותף של התובע. להלן נפרט כיצד הגענו למסקנה זו:
4

5 ראשית העסק אכן היה רשום רק על שמו של בן ציון, אביו של חיים. ברם, חיים,
6 שכאמור טען שהוא עבד בעסק של אביו בתפקיד ניהולי בלבד מספטמבר 2008, הסביר
7 בחקירתו כי "אבי הינו אדם קשיש אשר בשל גילו אינו מסוגל עוד לעמוד בלחץ היום
8 יומי של ניהול העסק ולכן אני זה שמנהל אותו בפועל" (ס' 68 לתצהירו). הוא העיד כי
9 "אני מנהל את המקום, אבי לא במצב של ניהול, בתקופה האחרונה התגלה לו דמנציה
10 והוא לא כ"כ זוכר" (ע' 96, ש' 17 לפרוטוקול) והוסיף כי אף בתקופה שטרם כניסתו
11 לניהול העסק, אביו לא היה במצב שאפשר לו לנהל את העסק בעצמו (ע' 97, ש' 12). גם
12 מעדותו של בן ציון עצמו עולה שאין הוא מסוגל עוד לנהל את העסק ועל כן חיים "הוא
13 לקח את העסק וניהל את העסק". ובמקום אחר אף הבהיר כי "יצאתי ואמרתי לחיים
14 לקחת את העסק" (ע' 79, ש' 15; ע' 82, ש' 5). בן ציון אף הכחיש כי חיים הוא בעליה
15 של חברה משלו (ע' 83, ש' 3);
16

17 שנית חיים נשאל בעדותו בנוגע לעדות שנתן בהליך אזרחי ת"א 450/09 מסיקה
18 נ' בן ציון, שבה מסר שבספטמבר 2008 אביו והוא הגיעו להסכמה לפיה:
19

20 "אם אני מנהל את העסק ולוקח גם את החובות שלו, הוא
21 יצטרך להעביר את הכל אליי והוא לא מתערב יותר בעסק,
22 והוא יוצא לפנסיה, וכל הרכוש אם יישאר יעבור אחר כך אלי,
23 כי אני משלם גם את החובות שלו, כי אין לו כסף, הוא היה
24 מוגבל בבנק והמצב שלו היה קשה מאוד" (נספח 8/ת לתצהירו
25 התובע).
26

27 בקשר לכך הודה חיים שבעקבות הקשיים הכלכליים אליהם נקלע העסק, הוא
28 החליט לסייע בידו של אביו לנהלו "וזאת בתנאי שב- 120 שהוא יגיע אני אקח את
29 הדברים אליי". (ע' 95, ש' 12). חיים הוסיף והודה בחקירתו כי הוא לקח על עצמו את
30 האחריות לחובות העסק ובאמצעות מימון אישי סייע בידו להתמודד עם החובות
31 הכספיים אליהם הוא נקלע (ע' 98, ש' 17; ע' 100, ש' 28; ע' 101, ש' 8). בן ציון מסר
32 בעדותו שחיים נטל על עצמו סילוק חובות העסק (ע' 79, ש' 4). כמו כן, עולה מדוחות





בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 פירוט רכישות לרכב של Ten חברה לדלק בע"מ כי שם הלקוח הוא "ח.זיסמן הובלות
2 בע"מ" (צורף כנספח לחוות דעת המומחה; ע' 100, ש' 2). כלומר, חיים לא רק סייע
3 לאביו באופן אישי לשלם את חובות העסק, אלא אף מימן הוצאות העסק השוטפות בנוגע
4 לכך ובפרט הוא מימן את רכישת הדלק עבור המשאיות על מנת להסיר את הנטל מאביו
5 ומאחר שחברות הדלק לא הסכימו לספק לעסק דלק בשל חובותיו. חיים הבהיר כי "בגלל
6 שאני עובד בעסק משלי היה לי אשראי לקבל דלק בשביל אבא שלי ולכן כל הדלק שראית
7 זה ח.זיסמן, אנשים מכירים אותי וידעתי שככה אפשר לשרוד" (ע' 106, ש' 1). בן ציון
8 אף הוא מסר בעדותו כי "אם חיים לא היה בא לא היה לי במה להמשיך לעבוד, הוא נתן
9 לי דלק שהמכוניות יעבדו" ולאחר שנותר בלי דלק הוא ביקש מחיים לסייע בידו (ע' 75,
10 ש' 9; ע' 76, ש' 25). חיים הבהיר בחקירתו כי "על שם החברה שלי הייתה לי אפשרות
11 לתדלק את הרכבים האלה שהם לא על שמי ולא שלי, רו"ח עשה את ההתקזזות ואבא שלי
12 היה מחזיר לי את הכסף" (ע' 100, ש' 9).

13
14 שלישיית חיים אמנם טען בתצהירו שהוא עובד בעסקו של אביו בן ציון בתפקיד
15 ניהולי ואינו בעל העסק (ס' 63, 67 לתצהירו), אולם גרסתו בחקירתו הנגדית היתה שונה.
16 שם הוא העיד שלמעשה ניהול העסק מבוצע על ידו באמצעות חברה הנמצאת בבעלותו
17 בשם "ח.זיסמן הובלות בע"מ", שנוסדה בשנת 2009 לערך, כשלפני כן הוא פעל בעסק
18 באמצעות עוסק מורשה (ע' 101, ש' 13). חיים העיד כי "אני חברה שמנהלת את העסק
19 לאבא שלי, אני מוציא לו חשבונית, אני לא מקבל משכורת אצל אבא שלי" (ע' 95, ש'
20 15), וכן כי "אני עוזר לו לנהל את העסק דרך העסק שלי" (שם, ש' 21). נדגיש, שבמסכת
21 הראיות שהוגשו לנו לא נכללו חשבוניות של החברה הנ"ל או ראיות אחרות שמוכיחות
22 שמדובר היה כביכול בשני עסקים נפרדים. למעשה, בהמשך חקירתו הנגדית הבהיר חיים
23 כי מי שסייע בידו של אביו היה קודם כל הוא עצמו ולא החברה שבבעלותו (ע' 101, ש'
24 7). עוד עולה מחקירתו שהעסק למעשה קיים רק מאחר שהזכויות לקווי ההובלה באוסם
25 רשומות אישית על שם העסק ולא ניתן להעבירן לאחר (ע' 100, ש' 14);

26
27 ולבסוף חיים הודה כי "אני רואה את עצמי מתוקף היותי בנו של אבי כממשיך
28 דרכו של אבי בעסק" (ס' 69 לתצהירו). בן ציון הודה שכשחיים החל לעבוד עימו לא
29 נערך עימו כל הסכם אולם לא היה צורך בכך מאחר ש"זה הבן שלי. עבדתי שם 37 שנים
30 וזו הזכות שלו לעבוד שם עד שאני אמות וכשאני אמות הוא ימשיך לעבוד" (ע' 76, ש'



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1. מעדות חיים עולה שבפועל הוא לא רק מנהל את העסק אלא אף רואה עצמו בעליו, ונוהג בפועל מנהג בעלים בעסק (ע' 107, ש' 22; ע' 110, ש' 10). חיים רואה עצמו כמי שהעסיק את הנהגים ובכלל זה קבע את שכרם ושילם אותם (ע' 105, ש' 7; ע' 106, ש' 8; ע' 108, ש' 7; ע' 109, ש' 26). בן ציון עצמו העיד כי "חיים יודע כל נהג מה מגיע לו והוא משלם לו במזומן" (ע' 83, ש' 6).
- האם שכר התובע כלל תמורה עבור שעות נוספות
10. התובע טען שהשכר ששולם לו שולם בעד 186 שעות רגילות בלבד ואינו מהווה תמורה עבור ביצוע שעות נוספות, אם כי תביעתו היא לתשלום התוספת בלבד עבור שעות עבודה נוספות ללא השכר הרגיל המשולם בעדן. הנתבעים טענו בכתב ההגנה שלנהגים, ובכלל זה לתובע, שולם שכר חודשי קבוע שכלל תמורה עבור שעות נוספות בהיקף של עד 12 שעות יומיות. לטענתם השכר הבסיסי המקובל בענף ההובלות עומד על 4,600 ₪ ועל כן לתובע ניתנה "תוספת עבור שעות נוספות מראש בכל תלוש שכר" (ס' 45 לכתב ההגנה).
11. בחנו את מכלול הראיות ואת טיעוני הצדדים, והגענו לכלל מסקנה שהשכר ששולם לתובע לא כלל תמורה עבור ביצוע שעות נוספות. להלן נפרט את דרך הילוכנו בדרך למסקנה זו.
12. התובע אומנם העיד בתצהירו שסוכם בתחילת עבודתו על תשלום שכר נטו בסך 6,000 ₪, ותוספת של 100 ₪ לכל נסיעה שמעבר לנסיעה אחת ביום. בסוף שנת 2008, לאחר כניסתו של חיים לניהול העסק, חיים הודיע לו שהוא חייב בביצוע שתי נסיעות תמורת שכר היסוד ויפסק תשלום העמלות עבור נסיעות כפולות, שישולם רק החל מהנסיעה השלישית (ס' 26-31 לתצהיר התובע). אף חיים העיד שלפני שהוא החל לנהל את העסק, הנהגים "קיבלו איזה שהיא משכורת ותמריץ אם עושים יותר" (ע' 105, ש' 5). השיטה שנהגה קודם לכן לתגמול עבור נסיעות כפולות הייתה כזו "שאם נהגים היו עושים עוד נסיעה הוא (בן ציון – הערה שלנו) היה מוסיף להם איזה שהוא תשלום שהוא לא מתאים למערכת" (שם, ש' 12). חיים הבהיר שכשהחל לנהל העסק הוא העלה לנהגים את השכר אולם התשלום עבור "נסיעות כפולות" הופסק. אולם, הצדדים לא טענו שיש



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 לראות בתשלום נפרד עבור נסיעות תשלום עבור או על חשבון שעות עבודה נוספות.
2 תשלום שכזה אף אינו בא לידי ביטוי כבתלושי השכר על פיהם שולם לתובע רק שכר
3 יסוד, נסיעות והבראה, ותשלום חד פעמי בינואר – פברואר 2008 עבור "משמרות", והחל
4 מספטמבר 2009 "בונוס מאמץ" בסך 50 ₪. חיים עצמו לא יכול היה להדגים בעדותו
5 כיצד תשלום על נסיעות כפולות בא לידי ביטוי בתלושי שכר התובע (שם, ש' 17).
6
7 13. סעיף 5 לחוק הגנת השכר, התשי"ח – 1958 קובע שעובד שחוק שעות עבודה
8 ומנוחה, התשי"א-1951, חל לגביו ונקבע לו שכר עבודה הכולל תשלום בעד שעות
9 נוספות או גמול עבודה במנוחה השבועית, רואים את השכר שנקבע לו כשכר רגיל בלבד.
10 בפסיקה הוכרה האפשרות לשלם תמורה כוללת עבור שעות נוספות, שאינה מחושבת לפי
11 מספרן המדויק אך מהווה תמורה אשר תואמת, גם אם באופן כללי, את גמול השעות
12 הנוספות הקבוע בחוק שעות עבודה ומנוחה (דב"ע מד/34-3 אלון נ' בנק ישראל, פד"ע
13 טז 76 (1984)). תמורה כוללת עבור שעות נוספות תוכר בנסיבות שבהן נקבע במפורש
14 בתנאי העסקה תשלום נפרד עבור שעות נוספות, תוך הפרדה בין השכר הרגיל ובין
15 התמורה עבור שעות נוספות. הסדר זה צריך להיקבע במסגרת המותר על פי חוק שעות
16 עבודה ומנוחה, וכי התמורה הכוללת בעד שעות העבודה הרגילות והנוספות לא תפחת
17 מזו שהייתה משתלמת לעובד אילו נערך בעדו רישום פרטני של שעות עבודתו ופיקוח
18 עליהן (דב"ע נו/224 - 3 רושו נ' כרמל מערכות (12.12.96); ע"ע 1072/02 בן יונה נ'
19 האוניברסיטה העברית (8.8.05)).
20
21 במקרה זה, לא הוגש לנו כל הסכם בכתב בדבר תנאי העסקה, ועל תנאי השכר
22 אנו למדים רק מתלושי השכר. בהתאם לפסיקה תלושי השכר מהווים דרך כלל ראיה
23 לאמיתות תוכנם (ע"ע 42463-09-11 42463-09-11 גולן נ' נגרית שירן (18.3.13),
24 והאסמכתאות שם). בתלושים צויין במפורש ששכר העבודה ששולם לתובע הוא "שכר
25 יסוד", והם אינם מבטאים בשום צורה ואופן תשלום תמורה עבור עבודה בשעות נוספות.
26 חיים בעצמו העיד "שתלושי השכר אותם קיבל התובע שיקפו את מה שסוכם איתו
27 במדויק" (סעיף 89 לתצהירו). גמול שעות נוספות אמור להתווסף על שכרו של העובד
28 עבור משרה רגילה ולא להוות חלק ממנו. על כן, ולכל הפחות, היה על הנתבעים לציין
29 בתלושי השכר תמורה כוללת עבור שעות נוספות באופן מפורש וברור ובשורה נפרדת.
30 כמו כן, הנתבעים לא הבהירו כיצד חושבה וכומתה התמורה הנטענת עבור שעות נוספות,



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 והם גם לא ערכו רישומים בנוגע לשעות העבודה שביצע התובע ובתלושי השכר לא ציינו
2 את שעות העבודה שביצע התובע בכל חודש עבודה נתון.

3
4 14. נוכח האמור, הרי שלא התקיימו התנאים לתשלום תמורה כוללת עבור שעות
5 עבודה נוספות. משכך, אנו קובעים כי במקרה שלפנינו חל "איסור השכר הכולל"
6 כמשמעותו בסעיף 5 לחוק הגנת השכר, ויש לראות את השכר ששולם בתלוש כ"שכר
7 היסוד" כשכרו הרגיל בלבד, ללא תמורה בעד שעות נוספות.

8
9 גובה השכר

10
11 15. באשר לגובה השכר הרגיל, התובע טען שיש לקבוע אותו לפי ממוצע
12 החודשים האחרונים לעבודתו, העומד על 7,500 ₪ נטו, ובערכי ברוטו על סך 8,733 ₪.
13 הנתבעים טענו מנגד כי "שכרו המשולב" של התובע עבור שנת 2004 עד ליום 31.12.07
14 הוא בסך 6,000 ₪, ומיום 1.1.08 ועד סיום עבודתו בסך 7,000 ₪. יצוין, כי לפי תלושי
15 השכר, כל רכיבי השכר הסתכמו מדי חודש, ובכלל זה שכר היסוד, לשכר נטו חודשי
16 קבוע. כפועל יוצא, שכר היסוד ברוטו השתנה בכל חודש. שכר הנטו עמד על פי תלושי
17 השכר הקיימים בשנת 2008 על סך 7,000 ₪; בשנת 2009 על סך 7,500 ₪; ובשנת 2010
18 על סך 7,500 ₪.

19
20 16. דרך המלך לחישוב שכר עבודה ופיצויי פיטורים לפי "ברוטו" (דב"ע מד/ 3-16
21 זייבלד נ' עוף העמק פד"ע טז 185 (1984)). התובע טען בעניין זה כי שכרו הקבוע
22 ברוטו הוא 8,733 ₪, לאחר שקלול שכר נטו בסך 7,500 ₪ ונתוני מס הכנסה וביטוח
23 לאומי (נספח ב' לכתב התביעה). אנו סבורים כי בנסיבות המקרה נכון לקבוע את שכר
24 היסוד בהתאם לתלושי השכר הקיימים, על פי ממוצע שכר הברוטו המגולם בשנת עבודה
25 נתונה. בהתאם לכך, בשנת 2008 שכר התובע הוא 7,890 ₪; בשנת 2009 הוא 8,470 ₪
26 (מבלי שכללנו בממוצע המשוקלל חודשים שבהם שכר היסוד ברוטו הופחת מגובה שכר
27 היסוד נטו על מנת לשמר את שכר הנטו לתשלום); ובשנת 2010 הוא 8,015 ₪. עבור
28 שנים הקודמות לשנת 2008, לא הוגשו תלושי שכר. אולם התובע הודה כי סוכם על שכר
29 נטו בסך 6,000 ₪, והנתבעים טענו כי שכרו הוא 6,000 ש"ח, משכך, יקבע השכר בערכי
30 ברוטו על סך 6,890 ₪ (בהתאם לשיעור גילום שכר העבודה על פי שנת 2008).





בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 11-07-40857

התביעה לגמול שעות נוספות

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

17. התובע טען שהועסק במתכונת קבועה של 12 שעות בכל משמרת עבודה, ואף נאלץ לחרוג ממנה מעת לעת. זאת, בלא קיבל גמול שעות נוספות, להבדיל משכר שעתי רגיל. לפי זה, בכתב תביעתו הוא דרש תשלום גמול בגין כל אחת מהשעתיים הראשונות הנוספות בכל יום רבע משכר עבודתו השעתי הרגיל, ובעד כל אחת מהשעתיים הנוספות הבאות תוספת של חצי משכרו השעתי הרגיל. בסך הכל ובגין כל תקופת עבודתו העמיד רכיב זה של תביעתו על סך 130,149.87 ₪.

הנתבעים טענו כי שעות העבודה לא היו קבועות שכן קו ההובלות השתנה. מה גם, שלטענתם, התובע לא הגיע בזמן למקום העבודה, ומחויב לבית העסק לא ניתן היה לפקח על מועד סיום עבודתו והפסקות שנטל לעצמו. כן טענו כי על אף ששולם לנהגים שכר חודשי קבוע הכולל תמורה עבור שעות נוספות עד ל-12 שעות ביום, התובע לא הועסק בפועל אף ביום עבודה בן שמונה שעות.

18. טרם נדרש לגוף רכיב התביעה נבהיר ונקבע כי על העסקת התובע חלות הוראות חוק שעות עבודה ומנוחה. אנו דוחים את טענת הנתבעים כי לא ניתן היה לפקח על שעות העבודה. כידוע, מבחן הפיקוח שבסעיף 30(א)(6) לחוק עניינו אם ניתן היה לפקח על העבודה ולא אם היה פיקוח כזה בפועל (ע"ע 11-05-15546 בוטקילה נ' נתיבי מעיין אביב (24.2.15), והאסמכתאות שם). במקרה שלפנינו, התובע נשלח לבצע הובלות על ידי הנתבעים על סמך סידור עבודה (ע' 103, ש' 12; ע' 104, ש' 2) ופקידה הייתה רושמת את השעות שבהן הנהגים החלו בנסיעה ומתעדת את הנסיעות שבוצעו על ידם (ע' 104, ש' 9; ע' 81, ש' 4); הנתבעים ערכו דיווח נוכחות של הנהגים ואף היה קיים יומן עבודה (ס' 123 לתצהיר חיים); במשאיות של הנהגים, ובכלל זה המשאית עליה נהג התובע, הותקן טכוגרף שכרטיסיו מתעדים את תנועות המשאית לכל אורך שעות היממה. מכאן שניתן היה לפקח על שעות עבודתו של התובע ולא חל החריג לחוק.



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

19. לגופו של רכיב תביעה זה, נקדים ונציין שלדעתנו התובע לא הוכיח מתכונת העסקה של 12 שעות ביום. זאת, על אף שהוכח שעבודתו של התובע כללה ביצוע שעות נוספות. לכך תהא משמעות כפי שנפרט להלן.
20. התובע טען בסעיפים 95 ו-95 לתצהירו שהועסק במסגרת שעות קבועה של 12 שעות לפחות בכל משמרת ואף נאלץ לחרוג ממנה מעת לעת. לטענתו, הוא נדרש להתייצב לעבודה בשעה 06:00, אלא אם נקבעה בסידור העבודה שעת התחלה מוקדמת יותר. לטענתו, בכל יום היה נדרש לבצע 2-3 נסיעות לכל מקום שבו היו סניפים של אוסם ברחבי הארץ. התובע טען כי זמן הנהיגה וזמן הפריקה והעמסה היו חלק משעות עבודתו, ומשכך כשמדובר היה בנסיעות ארוכות, די היה בשתי נסיעות על מנת להגיע ל-12 שעות עבודה (ס' 9-14 לתצהירו). התובע הוסיף וטען שהנתבעים דרשו ממנו לנהוג יותר מ-12 שעות בניגוד לחוק ומאחר שסידור העבודה נמסר לעיתים תוך כדי עבודה הוא נאלץ לעשות כן (ס' 9, 44-42 לתצהירו). התובע נחקר על עדותו בעניין זה ולא שוכנענו ממנה שאכן הועסק במתכונת העסקה מעין זו. כך ובין היתר, התובע הודה כי לכל הפחות כשביצע עבודות שירות הוא הועסק בהיקף נמוך יותר (ע' 61, ש' 14). כן העיד שלא ערך רישום של שעות עבודתו ואין בידו ראיה אחרת בנוגע לכך מלבד עדותו האמורה.
21. באשר לרישומי הטכוגרפים, הנתבעים צירפו לתצהיר חיים רישומי טכוגרפים חלקיים עבור המשאית שבה נהג התובע המתייחסים לשנים 2003-2010 (9/נ) וכך אף עשה התובע (נספח 4/ת לתצהירו). מחקירת התובע עולה, על פי חלק מדגמי מהטכוגרפים, שמתכונת עבודתו לא כללה שעות נוספות בהיקף הנטען על ידו (ע' 62, ש' 1 ; ע' 63, ש' 1, 13). לעומת זאת, התובע הפנה סיכומיו למספר טכוגרפים עבור השנים 2004-2006 מהם עולה שבימים אלה יום העבודה עלה על 12 שעות. כאן המקום להבהיר שהטכוגרף – דיסקית עליה משורטטים בקו הזמנים בהם המשאית בעצירה או בנסיעה – מהווה ראיה באשר לשעות העבודה של התובע. הפסיקה הכירה במשמעות הראייתית של רישומי טכוגרף במובן זה שנקבע שיש בהם כדי להוות ראיה הסותרת דוחות נוכחות שנערכו על ידי עובד (ע"ע 469/08 אלמליח נ' הורן את ליבוביץ (3.5.11)). בנוסף, סעיף 27(ג) לפקודת התעבורה [נוסח חדש] קובע כי רישום שנעשה בדיסקה או ברישום ממוחשב בטכוגרף המותקן ברכב יהווה ראיה קבילה בכל הליך משפטי לגבי שעות העבודה והמנוחה של הנוהג ברכב, בתנאים מסויימים שנקבעו בתקנות. על כן, יש



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

- 1 בטכוגרף כדי ללמד על שעות העבודה, אם כי אין בו כדי לשקף תמונה מלאה אודות
2 שעות העבודה, כדוגמת שעות הפסקה שאינן מהוות שעות עבודה, או להבדיל, שעות
3 העמסה ופריקה של המשאית המהוות כעיקרון שעות עבודה.
4
- 5 הנתבעים טענו כי במסגרת הליך גילוי המסמכים התובע קיבל לידי העתק של
6 167 נתונים ממכשיר הטכוגרף אולם התובע לא ערך רישום מלא של שעות העבודה אותן
7 ניתן לשיטתו לחלץ על פי רישומי הטכוגרף. ואכן, התובע לא ערך רישום מסודר של
8 שעות תחילת העבודה וסיומה הנטענות על ידו על סמך קריאת נתוני הטכוגרף, תוך שהוא
9 מבהיר ומפרט את סדר היום שבו הועסק ואת משמעותן של השעות שבהן המשאית לא
10 הייתה בתנועה על פי רישומי הטכוגרף.
11
- 12 22. בהלכת ימית, שניתנה עוד טרם כניסתו לתוקף של תיקון 24 לחוק הגנת השכר,
13 נקבע שיש מקום להעביר את נטל ההוכחה של היקף ההעסקה המדוייק אל המעסיק לא
14 רק עת הוכחה מתכונת עבודה קבועה החוזרת ונשנית אלא גם במקרים שבהם שוכנע בית
15 הדין במתכונת עבודה כללית הכוללת עבודה בשעות נוספות; במקרים בהם קיימת אצל
16 המעסיק תופעה של העסקה בשעות נוספות ללא תשלום גמול בעדן; ובמקרים בהם
17 הדרישה להוכחה מדוייקת של שעות העבודה אינה הולמת את נסיבות יחסי העבודה (ע"ע
18 212/06 ימית א. ביטחון (1988) נ' אפרים (12.11.08); ע"ע 35727-11-12 ביטחון
19 לאומי נ' פודולסקי (25.1.15); ע"ע 280/08 זגורי נ' חברת השמירה (3.5.10)). ע"ע
20 1160-05-11 כהן נ' יעקובוב (6.6.13). על מנת להעביר הנטל ניתן להסתפק בהצגת
21 "דבר מה ראייתי" המצביע על מתכונת העסקה כללית הכוללת שעות נוספות, כשבמקרים
22 של חוסר ראייתי הוכרה האפשרות לערוך חישוב על דרך אומדנה.
23
- 24 23. חיים טען ששעות העבודה לא היו קבועות ועל כן אין לקבל את הטענה למתכונת
25 העסקה קבועה של 12 שעות. עם זאת, הוא הודה שנהגים שהועסקו בעסק ביצעו שעות
26 נוספות ועל כן שולם להם, ובכלל זה לתובע, שכר חודשי הכולל תמורה עבור שעות
27 נוספות בהיקף של עד 12 שעות יומיות (ס' 113-114 לתצהירו; ע' 106, ש' 26; ע' 107,
28 ש' 1). אומנם, חיים טען שברוב הימים התובע עבד פחות מ- 8 שעות (ע' 107, ש' 2),
29 אולם לא שוכנענו בטענה זו, בין היתר כיוון שלא שוכנענו שהתובע הועסק בתנאי
30 העסקה שונים וטובים בהרבה משאר הנהגים בעסק. כמו כן, חיים הודה בתצהירו



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

- 1 שהתובע ביצע שעות נוספות והודה שהיו מקרים שבהם הוא דאג לכך שהתובע ישוב
2 לביתו עם נהג אחר על מנת למנוע מצב שבו התובע נהג מעבר ל- 12 שעות ביממה (ס' 93
3 לתצהירו חיים).
- 4
- 5 הנתבעים צירפו דוחות נוכחות עבור 2010 שבהם צוינו רק הנסיעות אליהן שובצו
6 הנהגים בשנה זו, מבלי לפרט שעת תחילת העבודה וסיומה או כל נתון אחר בנוגע לשעות
7 העבודה (ת/5 לתצהיר התובע). עם זאת, מדוחות הנוכחות שהוגשו עולה שהתובע ביצע
8 לעיתים נסיעות מרוחקות או בהיקף המצדיק לדעתנו לקבל את טענתו שעבד שעות
9 נוספות. בדוחות הנוכחות אף צויין שהתובע קיבל לעיתים תשלומי "פרמיה" על ביצוע
10 מספר נסיעות. בעניין זה נציין שמעדויות הצדדים עולה כי היה סדרן עבודה בעסק, אחיו
11 של חיים, אולם הלה לא הובא לעדות על מנת להעיד על היקף העבודה בעסק (ע' 34, ש'
12 ; 3, ע' 98, ש' 1).
- 13
- 14 24. על האמור נוסף, כי הנתבעים לא ניהלו פנקס שכר וגם לא פנקס שעות עבודה
15 כפי המחוייב על פי דין (סעיף 25 לחוק שעות עבודה ומנוחה; סעיף 24 לחוק הגנת
16 השכר). מחדלים רישומיים אלה פועלים לחובת הנתבעים. באלה יש כדי להוביל
17 כשלעצמו להגמשת נטל הראייה המוטל על העובד בכל הנוגע להוכחת היקף המדוייק
18 של השעות הנוספות שביצע ובמקרים המתאימים להעברת הנטל למעסיק בקשר לכך.
- 19
- 20 ובאשר לתקופת העבודה שמיום 1.2.09 ואילך, במסגרת תיקון 24 לחוק הגנת
21 השכר, נקבע כי בתובענה לתשלום שכר עבודה לרבות גמול עבודה בשעות נוספות או
22 במנוחה השבועית שבה שנויות במחלוקת השעות בעדן נתבע השכר, תהא חובת ההוכחה
23 על המעסיק כי העובד לא עמד לרשות העבודה במשך שעות העבודה השנויות במחלוקת,
24 אם לא הציג רישומי נוכחות מתוך פנקס שעות עבודה. באשר לתובענה לתשלום גמול
25 שעות נוספות, נקבעה חובת הוכחה המוגבלת למספר שעות נוספות שאינו עולה על 15
26 שעות נוספות שבועיות או 60 שעות נוספות חודשיות.
- 27
- 28 המנוח "חובת ההוכחה" שבסעיף 26ב(א) לחוק הגנת השכר מתייחס אל נטל
29 השכנוע, קרי, לחובתו של המעסיק לשכנע שהעובד לא עמד לרשות העבודה במשך שעות
30 העבודה השנויות במחלוקת. אם לא שיכנע המעסיק, כי אז תדחה טענתו ותקבל טענת





בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

- 1 העובד כי עבד באותן שעות עד להיקף הקבוע בסעיף 26ב(ב) לחוק (ס' 48 לפסק הדינו
2 של כב' השופט אילן איטח בעניין בוסקילה). עוד נקבע כי "חובת ההוכחה" המוטלת על
3 התובע שעות נוספות היא מינימלית במובן זה שדי בהצגת עדותו בדבר עבודה בשעות
4 השנויות במחלוקת ואף פחות מכך על מנת למלאה (ס' 1-2 לפסק דינו של כב' השופט
5 עמירם רבינוביץ; ס' 48ג-ד לפסק דינו של השופט איטח). כלומר, ככל הנוגע לתקופת
6 העבודה שמיום 1.2.09 ועד מועד סיום עבודת התובע, עובר נטל השכנוע לנתבעים
7 להוכיח שהתובע לא עמד לרשות העבודה עד להיקף של 60 שעות חודשיות.
8
- 9 25. במקרה זה, לדעתנו אין מקום להעביר את נטל ההוכחה לנתבעים אף לא בהיקף
10 של 60 שעות חודשיות או 15 שעות שבועיות על תקופת עבודה הקודמת לתיקון 24
11 (השוו: תעא (ת"א) 2377/09 שטרן נ' מלונות אפריקה ישראל (25.4.12), מותב בראשות
12 כב' השופטת נטע רות). אנו סבורים כי אין להתעלם בנסיבות מקרה זה מכך שתקופת
13 עבודתו של התובע נפרשת על פני השנים 2010-2003, תקופה שבה חלה הפסיקה
14 שחייבה העובד בהוכחת שעות עבודתו אחת לאחת או לכל הפחות על דרך הוכחת
15 מתכונת עבודה קבועה. על כן, לא מצאנו למצות את הדין עם הנתבעים בעניין זה.
16 כאמור, התובע לא הציג תמונה מלאה אודות היקף עבודתו. אולם מאחר ועולה מהעדויות
17 שהתובע ביצע שעות נוספות בפועל, אנו סבורים שבנסיבות מקרה זה נכון יהא לקבוע את
18 היקפן על דרך על דרך האומדנה. משכך, ועל סמך הראיות וטיעוני הצדדים, הגענו
19 למסקנה שיש לקבוע שעבור התקופה שמיום 1.7.03 עד ליום 1.2.09 התובע זכאי
20 לתשלום בעד שעות נוספות בהיקף של שעתיים ביום בלבד.
21
- 22 26. כאמור לעיל, תביעתו של התובע היא לתשלום התוספת בלבד עבור שעות עבודה
23 נוספות. הצדדים לא נדרשו לשאלת אורך שבוע העבודה, אולם נקודת המוצא היא כי
24 עובד מועסק חמישה ימים בשבוע, ובפועל התובע אף חישב זכויותיו כך. על כן, התובע
25 זכאי לתשלום שעות נוספות בהיקף של 10 שעות שבועיות בשיעור 125% (0.25 מהשכר
26 הרגיל) וביחד 10.75 שעות (0.25 * 43); עבור התקופה שמיום 1.2.09 עד ליום 6.9.10,
27 התובע זכאי לתשלום בעד 60 שעות חודשיות מתוכן 43 שעות נוספות לפי 125% (0.25
28 מהשכר הרגיל) ו- 17 שעות נוספות לפי 150% (0.5 מהשכר הרגיל), וביחד 19.25 שעות
29 חודשיות (10.75 + 8.5). הגמול עבור עבודת שעות נוספות ישולם לפי השכר הרגיל
30 לשעה ולא לפי השכר הרגיל האחרון, כפי שדרש התובע.



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1
2 בהינתן שהנתבעים לא העלו בכתב הגנתם טענת התיישנות בנוגע לרכיב תביעה
3 זה, התובע זכאי לגמול שעות נוספות בעד כל תקופת עבודתו. עבור שנת 2003 הוא זכאי
4 לסך 2,386.5 ₪ (6 * 37 * 10.75); עבור 2004 לסך 4,773 ₪ (12 * 37 * 10.75);
5 עבור 2005 לסך 4,773 ₪ (12 * 37 * 10.75); עבור 2006 לסך 4,773 ₪ (12 * 37 *
6 10.75); עבור 2007 לסך 4,773 ₪ (12 * 37 * 10.75); עבור 2008 לסך 5,469.6 ₪ (12 *
7 42.4 * 10.75) ועבור ינואר 2009 לסך 489.1 ₪ (10.75 * 45.5 * 12) עבור 2009 לסך
8 9,634.6 ₪ (11 * 45.5 * 19.25); ועבור 2010 לסך 6,622 ₪ (8 * 43 * 19.25)
9 וארבעה ימי עבודה בספטמבר 2010 סך 86 ₪ (2 * 43 * 2).
10
11 בסך הכל, התובע זכאי לגמול שעות נוספות בסך 43,780 ₪, בצירוף הפרשי
12 הצמדה וריבית מיום 1.1.07 (אמצע התקופה).
13
14 שכר עבודה עבור אוגוסט – ספטמבר 2010
15
16 27. התובע טען שהנתבעים נותרו חייבים לו שכר עבודה בגין אוגוסט 2010, בסך
17 8,733 ₪, ועבור ארבעה ימי עבודה בספטמבר 2010, בסך 1,587.82 ₪ (לפי החישוב:
18 $8,733/22 * 4$ ימי עבודה). הנתבעים אישרו בכתב ההגנה ששכר התובע עבור אוגוסט
19 2010. זאת, לאור טענת הקיזוז שעמדה לשיטתם לבן ציון בגין מעשי הגניבה שביצע
20 התובע בעסק, כמו גם הוצאות החקירה, הנאמדים במאות אלפי שקלים (ס' 107 לתצהיר
21 חיים; ס' 71 לסיכומי הנתבעים).
22
23 28. סעיף 25(ב) לחוק הגנת השכר קובע כי לא ינוכו על ידי המעסיק משכר העבודה
24 האחרון אלא "כל יתרה של חוב שהעובד חייב לו, לרבות מקדמות". בשאלת הניכוי
25 המותר משכר העבודה האחרון, הכוונה ב"יתרת חוב ולרבות מקדמות" היא לסכום קצוב
26 ומוכח, או בלתי שנוי במחלוקת, שכן אין המעסיק יכול לעשות דין לעצמו, להחליט מה
27 חייב לו העובד, כמה חייב ומדוע, ולנכות כל סכום משכרו. על המעסיק הסבור כי נותרו
28 "יתרות-חוב" שחב לו העובד, להגיש תביעה מתאימה או בהתקיים נסיבות לקיזוז, לטעון
29 לקיזוז בכתב הגנתו ולהוכיח טענתו (דב"ע נד/101 – 3 עמנואל נ' שופרסל, פד"ע כח 241
30 ((30.3.95)).



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 נוכח האמור, ובכפוף לדיון בטענת הקיזוז אותו נערוך בהמשך, התובע זכאי
2 לשכר עבודה עבור אוגוסט 2010 בסך 8,015 ₪, ועבור ארבעת ימי העבודה הנתבעים על
3 ידו בספטמבר 2010 בסך 1,457 ₪ ($4 * 8,015/22$).

פיצויי פיטורים

4
5
6
7 29. התובע תבע פיצויי פיטורים ותמורת הודעה מוקדמת לאחר שלטענתו פוטר
8 מעבודתו לאלתר ביום 6.9.10, בטענה שגנב סולר מהנתבעים. הוא טען שפוטר ביום
9 6.9.10 במהלך החקירה המשטרתית או סמוך לה (ס' 72, 80 לתצהירו; ס' 22 לתצהירו
10 המשלים). הנתבעים טענו שהתובע גנב דלק מהעסק באופן שיטתי וסדרתי תוך גרימת נזק
11 כלכלי עצום לעסק עד כדי קריסתו.

12
13 30. מעביד הטוען כי אינו חייב בתשלום פיצויי פיטורים משום שפיטר העובד בשל
14 מעשה פלילי, צריך להוכיח טענותיו במידת הוכחה גדולה יותר מאשר בתביעה אזרחית
15 רגילה. ומהן הראיות במקרה שלפנינו? חיים העיד בעניין זה כי במהלך יוני 2010 נכנסה
16 המשאית של התובע למוסך ואז גילה ג'ריקן של 25 ליטר דלק מלא וכבד מוחבא
17 במשאית. מאותו שלב חשד שהתובע גונב סולר מהעסק וערך בדיקה של הספידומטרים
18 והסיק על היעלמות של 1,500 ליטר דלק. הוא החליט לבצע מעקב אחר התובע בסוף יולי
19 2010, וכבר ביומו הראשון של המעקב גילה שהתובע גונב דלק מהמשאית באמצעות
20 צינור פעמון מיוחד שרכש לצורך כך. לטענתו, התובע נהג למלא בכל גניבה כ- 6
21 ג'ריקנים של דלק בתדירות של כל יומיים ובסך הכל גנב 150 ליטר דלק בכל גניבה. חיים
22 העיד כי ראה את התובע גונב דלק מהעסק במשך שבוע ימים, בשלוש פעמים שונות,
23 והחליט להעביר החקירה למשרד חקירות פרטית (ס' 42-33 לתצהירו).

24
25 התובע הודה בהליך הפלילי בביצוע שתי עבירות של גניבת סולר ממעסיקו –
26 ביום 3.9.10 וביום 6.9.10, וכן הודה במסגרת הודאתו במשטרה מיום 6.9.10 ובמסגרת
27 הליך זה כי ביצע שלושה מעשי גניבה ממעסיקו במהלך אוגוסט – ספטמבר 2010. כפי
28 שנפרט בהמשך בדיון התביעה שכנגד, לא מצאנו כי עלה בידי הנתבעים להוכיח היקף
29 גניבות מעבר לכך. עם זאת, אנו מתקשים לקבל טענת התובע כי ביצע רק את שלושת
30 מעשי הגניבה בהם הודה ולא מעבר לכך. התובע העיד בעניין זה כי ביצע את מעשי



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 הגניבה על מנת "לחסוך" עלות סולר בשווי של כ- 1,500 ש"ח עבור רכבו הפרטי על מנת
2 לממן את עלות תיקון רכבו (ע' 53, ש' 7). התובע נשאל האין הדעת נותנת כי אכן ביצע
3 מעשי גניבה עובר למעשי הגניבה שתועדו בחקירה הפרטית, כפי שהעיד על כך חיים
4 בתצהירו, שהם עמדו בבסיס ההחלטה של האחרון לפנות לחקירה פרטית. ואכן, התובע
5 הודה בעניין זה כי חיים טען בפניו במשך מספר חודשים שהוא גונב סולר (ע' 54, ש'
6 12). העובדה כי חיים חשד בו טרם ביצוע החקירה הפרטית שבה נתפס גונב הוסברה על
7 ידו בכך ש"הוא נתן לי רעיון, חיים זוסמן בעצמו נתן לי רעיון" (ע' 54, ש' 2), והוא
8 החליט דווקא עקב החשדות שיוחסו לו טרם החקירה הפרטית, ביוני 2010, לבצע את
9 מעשי הגניבה (ע' 54, ש' 12, 19; ע' 55, ש' 1).
10
11 כמו כן, התובע רכש לעצמו רכב בעל מנוע דיזל ונהג בו מספטמבר 2008 (ע' 36,
12 ש' 6). הנתבעים טענו לקיומו של קשר סיבתי בין רכישת הרכב הפרטי בעל מנוע דיזל
13 ומעשי הגניבה (ס' 22 לתצהיר חיים; ס' 10 לתצהיר בן ציון). על אף שהתובע בקש
14 להזים טענות אלה באמצעות תדפיסי חשבון בנק לפיהם תדלק בכספו את המכונית
15 (נספחים ת/9 לתצהירו המשלים), אלא שהוא הגיש תדפיסים עבור 2008-2009, ולא
16 הגיש עבור שנת 2010, השנה שבמהלכה נתפס התובע גונב סולר (ע' 37, ש' 1). מעדותו
17 לא שוכנענו בקיומו של טעם מוצדק לאי הגשת התדפיסים, ואין לנו אלא להניח כי לו היו
18 אלה מוגשים הם היו פועלים לחובתו.
19
20 לא זו אף זו. התובע אומנם טען בעדותו שהסולר שגנב היה לשימושו האישי
21 בלבד אולם הוא לא הסביר כיצד מתיישבת העובדה שמיכל הסולר של רכבו הפרטי יכול
22 היה להכיל עד 50 ליטר סולר בלבד, עם כך שהוא גנב סולר ביום 3.9.10 בהיקף של מאה
23 ליטר, ולאחר מכן גנב עוד סולר ביום 6.9.10. מה גם, שברשותו היו, כטענתו, רק 6
24 ג'ריקנים שחלקם היו מטבע הדברים מלאים בסולר שגנב בפעם הקודמת, וחלקם יכלו
25 להכיל רק 10 ו- 20 ליטר סולר (ע' 50, ש' 1). ככל שבידי התובע טענה שהיו ברשותו עוד
26 ג'ריקנים למילוי סולר ברכבו, כך נוצר הרושם כי גניבת הסולר לא הייתה לשימוש אישי
27 בלבד (ע' 50, ש' 22; ע' 53, ש' 4) או חד פעמי (ע' 52, ש' 11). כמו כן, אין להתעלם
28 מכך כי התובע הודה בחקירתו במשטרה בביצוע שלושה מעשי גניבה הסמוכים זה לזה,
29 ומכך שתועד מבצע שני מעשי גניבה בהפרש של ימים בודדים (ע' 39, ש' 15).
30



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

31. הפסיקה הכירה בכך כי מעשה גניבה ממעסיק מצדיקים שלילת פיצויי פיטורים, עד כדי שלילה מלאה. בפרשת אלוניאל (ע"ע 214/06 אלוניאל נ' צ'רניאקוב (31.5.07)) קבע בית הדין הארצי את השיקולים בקשר לכך:

"בבוא בית הדין להכריע בשאלה האם ובאיזו מידה יש להפעיל את הסנקציה של שלילת פיצויי הפיטורים, ייתן דעתו לתכלית החוק, ויאזן בין השיקולים הנדרשים לעניין בנסיבות המקרה, לרבות השיקולים שלהלן:

השיקולים לחומרה - חומרת המעשים בגינם פוטר העובד; הנזק שנגרם למעביד או שעלול היה להיגרם לו עקב כך, היקפו והשלכותיו; משך הזמן ומספר הפעמים שביצע העובד את מעשיו החמורים; תקופת עבודתו של העובד, מעמדו ותפקידו ומידת האמון הנובעת הימנו; הפרת האמון - המועצמת כשמדובר ביחסי עבודה ממושכים, בתפקיד בכיר, או בתפקיד אמון; השפעת התנהגותו של העובד והמעשים בגינם פוטר, על עובדים אחרים ועל יחסי העבודה במקום העבודה והיקף ההרתעה בנסיבות המקרה;

השיקולים לקולא - אופן ביצוע העבודה במהלך תקופת עבודתו של העובד ותרומתו למעביד; משך תקופת העבודה, וכפועל יוצא הימנה - עוצמת הפגיעה הצפויה בעובד ובמשפחתו, כתוצאה משלילת פיצויי הפיטורים, במלואם או בחלקם, בשים לב לסכום שיוותר בידי למחייב; נסיבותיו האישיות של העובד, לרבות גילו, מצבו המשפחתי, מצב בריאותו ויכולת ההשתכרות העתידית שלו...".

32. באשר לסיבה בשלה בוצעו מעשי הגניבה, התובע העיד בחקירתו כי ביולי 2010 התעוררו בעיות עם רכבו הפרטי והוא ביקש מחיים שישתתף בעלות התיקון מאחר שהוא זקוק לרכב על מנת להגיע לעבודתו, אולם סורב על ידו (ע' 39, ש' 31; ע' 52, ש' 25); ע' 2-3 להודעת התובע מיום 16.12.10). התובע הבהיר כי "אני רציתי לעשות את זה רק שלוש פעמים, שזה בערך יהיה סכום של סולר שאני אתדלק אותו אחר כך יהיה לי סכום אלף חמש מאות שקל" (ע' 53, ש' 7). התובע אומנם הוסיף וטען כי זכויותיו כעובד לא שולמו על ידי המעסיק, אולם בכך ודאי אין כדי להצדיק עשיית דין עצמי, כפי המשתמע מטענות התובע בעניין זה.

משכך, לא מצאנו כל נסיבות לקולא מלבד עצם תקופת העסקתו הממושכת בעסק. בכלל זה לא מצאנו, והתובע אף לא טען לכך, כי יש לזקוף לזכותו את תרומתו או עשייתו



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 כעובד העסק או קיומן של נסיבות אישיות בשלן יש להתחשב במצבו. לאור כל זאת,
2 ולאחר ששקלנו היטב את הנסיבות אנו קובעים כי בנסיבות העניין יש לשלול באופן מלא
3 את פיצויי הפיטורים וההודעה המוקדמת המגיעים לתובע (ראו והשוו כולל לאסמכתאות
4 נוספות: תא 5293/08 טובול נ' לשכת עורכי הדין (1.7.13), מותב בראשות אב"ד זה);
5 ערעור שהוגש ע"י בית הדין הארצי נדחה לאחרונה: עע 5697-10-13 טובול נ' לשכת
6 עורכי הדין (19.11.14): סע 1010-10-11 פלונית אלמונית נ' אלמונית חברה בע"מ
7 (21.5.14, מותב בראשות כב' השופט יוסף יוסף)).

8
9 33. להשלמת התמונה נציין שבמהלך חקירתו הנגדית של התובע, הנתבעים בקשו
10 להעלות טענה עובדתית לפיה שולמו לו בשנת 2009 פיצויי פיטורים, כעולה לכאורה
11 מתלוש יולי 2009, שבו צויין כי שולמו פיצויים בסך 51,576 ₪. התובע שהעלה בצדק
12 טענת הרחבת חזית בהקשר לכך, הכחיש שקיבל פיצויים (ע' 42, ש' 1). אכן, הנתונים
13 המצוינים בתלוש השכר מהווים ראייה לכאורה לאמינות תוכנם, אולם אין בתלוש השכר
14 בכדי להעיד על תשלום בפועל לעובד. הנטל להוכיח תשלום הפיצויים על פי תלוש
15 השכר מוטל עדיין על הנתבעים והם לא עמדו בנטל זה משלא הוגשה כל ראייה בנוגע
16 לכך. משכך, אין בדינו לקבוע עובדתית כי פיצויי פיטורים שולמו לתובע על סמך תלוש
17 השכר בלבד.

18
19 פיצוי בגין פיטורים שלא כדין (היעדר שימוע)

20
21 34. התובע טען בתביעתו שפוטר לאלתר ומבלי שנערך לו שימוע כדין. הנתבעים
22 מנגד טענו שביום מעצרו לא ניתן היה מבחינה מעשית לקיים שימוע, וגם לא בימים
23 שלאחר מכן מאחר שלתובע ניתן צו הרחקה ממקום העבודה. עוד טענו שסמוך לאחר
24 שחרורו ממעצר התקשר אליו חיים על מנת לקיים שימוע אולם התובע טען שהוא "עסוק"
25 ולאחר שתסתיים תקופת ההרחקה שנקבעה על פי הצו הוא יגיע לשוחח, אולם בפועל לא
26 הגיע.

27
28 35. הזכות לקיום שימוע לעובד טרם פיטוריו היא זכות יסוד של העובד. עניינה מתן
29 אפשרות הוגנת לעובד לשטוח טענותיו בפני המעסיק השוקל קבלת החלטה שיש בה
30 פוטנציאל פגיעה בו. החובה המוטלת על המעסיק להקפיד על עריכת שימוע לעובד חלה



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 באופן מוגבר דווקא כשהוא מייחס לעובד עבירת משמעת חמורה כדוגמת גניבה (ע"ע
2 666-09 אורן נ' מבטחים (1.4.12)); ע"ע 355/99 לינדר נ' ארגון נכי תאונות עבודה,
3 פד"ע לז (4.12.02); ע"ע 415/06 מלכה נ' שופרסל ((15.7.07)).
4

5 36. לאור כל זאת, איננו מקבלים את טענת הנתבעים שלא היה טעם בעריכת שימוע
6 מאחר שפיטוריו היו תוצאה בלתי נמנעת של מעשי הגניבה שהוכחו ושבהם הודה. אפילו
7 במקרים שברור שמעשה גניבה בוצע, ושהפיטורים הם לפיכך בלתי נמנעים, עדיין נדרש
8 שימוע, על מנת לאפשר לעובד, ועל אחת כמה וכמה עובד ותיק כמו זה שלפנינו, לטעון
9 בקשר למשמעות מעשיו מבחינת היקף הפגיעה בזכויותיו. כך ורק לשם הדוגמא, לשימוע
10 חשיבות, והיתה לו חשיבות גם במקרה שלפנינו, על מנת שתינתן לעובד הזדמנות לטעון
11 שאין מקום לשלול לו את מלוא פיצויי הפיטורים ודמי ההודעה המוקדמת.
12

13 באשר לטענת הנתבעים שלא ניתן היה לקיים את השימוע עקב צו ההרחקה – גם
14 אותה איננו מקבלים, שכן ניתן היה לקיימו גם בכתב, או במועד מאוחר יותר.
15

16 37. נוכח כל האמור, המסקנה היא שפיטוריו של התובע היו שלא כדין, במובן זה
17 שלא קדם להם שימוע. אשר לגובה הפיצוי המגיע, לדעתנו נכון להעמידו על הצד הנמוך,
18 וננמק. על פי ההלכה, לא בכל מקרה בו הופרה זכות השימוע ייפסק פיצוי כספי לעובד.
19 גובה הפיצוי יקבע על פי חומרת ההפרה ונסיבות העניין (עע 554/09 צבר ברזל נ' שמיר
20 (13.1.11)). במקרה שלפנינו, התרשמותינו מעדויות הצדדים היא שהייתה הבנה ברורה
21 בין הצדדים, ולמעשה הסכמה משתמעת, שנוכח הודאת התובע בגניבה, אין מקום
22 להמשיך את יחסי העבודה. כמו כן התרשמנו שהתובע עצמו לא ביקש למצות את זכותן
23 לשימוע, ובכלל זה לא פנה לנתבעים לאחר החקירה שהתקיימה בעניינו על מנת להעלות
24 את טענותיו ועמדתו בנוגע לנסיבות פיטוריו, ועל פי עדותו הוא היה ברור לו כי היה על
25 הנתבעים להורות על פיטוריו נוכח מעשי הגניבה (ע' 40, ש' 26).
26

27 נוכח האמור לעיל, ולאחר ששקלנו בדבר, ובכלל זה את תקופת עבודתו של
28 התובע, החלטנו כי יש להעמיד את הפיצוי המגיע לתובע בגין פיטורים שלא כדין עקב אי
29 ביצוע שימוע לפני פיטורים על שכר חודש עבודה, בסך 8,015 ₪.
30



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

פיצויי הלנה

- 1
2
3 38. התובע תבע תשלום פיצויי הלנת שכר שכן לטענתו הנתבעים הלינו את שכרו מדי
4 חודש, ושכרו שולם לפני ה- 15 לחודש רק בחודשי עבודה בודדים בלבד. התובע אף
5 צירף טבלה שבה חישב את פיצויי ההלנה המגיעים לשיטתו (נספח ג' לכתב התביעה).
6 מנגד, הנתבעים לא הגישו פנקס שכר ובו נתונים אודות השכר ששולם לתובע בהתאם
7 לסעיף 24 לחוק הגנת השכר, והם גם לא חלקו על מועדי התשלום בפועל על פי הטבלה
8 בכתב התביעה הנתמכים המועדים בתדפיסי הבנק. הנתבעים טענו רק שחלה התיישנות
9 על התביעה וכן שככל שהיו הלנות שכר "הם נבעו מכך שהתובע גנב דלק מעסקו של
10 הנתבע 1 דבר אשר פגע אנושות באיתנותו הכלכלית וביכולתו לשלם משכורות בזמן" (ס'
11 48 לכתב ההגנה). חיים אף העיד שבשל מעשי הגניבה המיוחסים לתובע נקלע העסק
12 לקשיים "דבר אשר בעטיו שולמו משכורות העובדים לעיתים באיחור של מספר ימים
13 בודדים" ושאינן לתובע להלין אלא על עצמו בעניין זה (ס' 88 לתצהירו).
14
15 39. המחוקק קבע בחוק הגנת השכר את מועד תשלום השכר החודשי "עם תום
16 החודש בעדו הוא משתלם". אולם שכר מולן מוגדר בחוק כשכר שלא שולם עד ליום
17 הקובע שהוא היום התשיעי שלאחר המועד לתשלום שכר העבודה. משכך, אין לקבל
18 תחשיב התובע לפיצויי הלנה, על פי הטבלה שצורפה לתביעתו, שהחישוב בה הינו החל
19 מהראשון לחודש. בנוסף, התביעה להלנה התיישנה בחלקה. זאת, אף אם נניח לטובת
20 התובע כי בעניינינו חלה תקופת התיישנות של שלוש השנים, על פי הוראות סעיף 17א
21 לחוק הגנת השכר.
22
23 40. על פי הטבלה שצורפה לכתב התביעה, ולא נסתרה, שכרו של התובע הולן
24 במהלך השנים 2008-2009 13 פעם, מששולם 8 ימים בממוצע לאחר היום הקובע.
25 הפסיקה קבעה כי מצב כלכלי קשה של המעסיק אינו מהווה עילה להפחתת פיצויי הלנה
26 (ע"ע 1242/04 עיריית לוד נ' דהן (28.7.05) והאסמכתאות שם)). לאחר ששקלנו את כלל
27 נסיבות המקרה, ובכלל זה היקף ההלנה ותדירותה, והצורך להתריע מעסיקים מהלנת שכר
28 עובד, ואנו סבורים כי בנסיבות אין מקום לפסוק לתובע פיצויי הלנה מלאים, ואנו
29 מעמידים אותם על סך 3,000 ₪.
30



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

חופשה שנתית

- 1
2
3 41. התובע עתר לפדיון 82 ימי חופשה שלא נוצלו בסך 32,550.27 ₪, כשערך יום
4 חופשה שחושב על ידו לפי החלק ה – 22 משכר חודשי בסך 8,733 ₪. מנגד, הנתבעים
5 טענו שלא זו בלבד שלא נותרה לתובע יתרת חופשה לפדיון אלא מכסת החופשה השנתית
6 עמדה על מאזן שלילי של 22 ימי חופשה. לטענתם, התובע ניצל ימי חופשה רבים במהלך
7 תקופת עבודתו מטעמים אישיים ואחרים ובנוסף לכך העסק יצא לחופשה מרוכזת של 7
8 ימים בחג הפסח (ס' 47 לכתב ההגנה).
9
10 42. צו ההרחבה בענף ההובלה קובע שבעד השנתיים הראשונות זכאי העובד ל- 12
11 ימי חופשה; בעד השלישית עד החמישית ל- 15; בעד הששית ל- 18; בעד השביעית ל-
12 20 ובעד השמינית ל- 22 ימים. עוד נקבע שהעובדים יצאו לחופשה שנתית משנת
13 עבודתם השנייה ובכל שנה החופשה שתנוצל היא בעד השנה הקודמת. בהתאם לתקופת
14 עבודתו, התובע זכאי היה אם כך ל- 114 ימי חופשה.
15
16 43. הלכה היא שהנטל על המעביד להוכיח יתרת חופשה. בכלל זה, חובה עליו לדעת
17 כמה ימי חופשה הוא חייב, כמה נתן, ולהציג פנקס חופשה שניהל עבור העובד. הנתבעים
18 הגישו טבלה המפרטת את ימי החופשה והמחלה של התובע עבור 2009-2010 (נ82)
19 לתצהיר חיים). ברם, לא ברור מי ערך את הטבלה, האם היא נערכה בזמן אמת, ובכל
20 מקרה היא מתייחסת לשנים 2009-2010 בלבד.
21
22 עם זאת, תלוש השכר מהווה ראשית ראיה בכתב לגרסת המעביד בנוגע למספר
23 ימי החופשה המגיעים לעובד (דב"ע נה/193 – 3 זומרפלד נ' מלון זוהר (1.5.1996);
24 ע"ע 42463-09-11 גולן נ' נגריית שירן (18.3.13)). כפי העולה מתלושי השכר,
25 המעסיקה החלה לתעד בתלושים את מספר ימי החופשה שניצל התובע רק ביולי 2009.
26 כמו כן, מאזן ימי חופשה שבתלושים הוא חלקי, שכן יש בו רק חיובים בימי חופשה, ואין
27 בו זיכויים. מצד שני, התובע לא סתר הנתונים שבתלושים בנוגע לימי החופשה שניצל.
28 כמו כן, התובע הודה בעדותו כי ניצל כל שנה "שלושה ארבעה מקסימום" ימי חופשה,
29 וכן הודה שהעסק סגור כל ימות הפסח והעובדים יצאו לחופשה מרוכזת (ע' 65, ש' 24;
30 ע' 66, ש' 1, 9).



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1
2 44. משכך, אנו קובעים שבשנת 2009 התובע ניצל 15 ימי חופשה, ובשנת 2010 ניצל
3 9 ימים, על פי התלושים הקיימים. באשר ליתרת התקופה עבודה לא ניתן להסתמך על
4 התלושים, אנו קובעים שהתובע ניצל חופשה רק במהלך חול המועד פסח, וכן 3 ימי
5 חופשה בחודשי הקיץ. בהתאם לכך, בשנת 2003 התובע ניצל 3 ימי חופשה; בשנת 2004
6 ניצל 6; בשנת 2005 ניצל 7; בשנת 2006 ניצל 6; בשנת 2007 ניצל 6; בשנת 2008 7
7 ימים; בשנת 2009 ניצל 15; ובשנת 2010 ניצל 9. בסך הכל ניצל 59 ימי חופשה, ומשכך
8 הוא זכאי לפידיון 55 ימי חופשה.

9
10 45. לאחר סיום יחסי עובד מעביד, מוגבלת תביעה לפידיון ימי חופשה שלא נוצלו
11 למספר ימי חופשה עבור שלוש השנים האחרונות להעסקת העובד, בצירוף הימים
12 שנצברו לזכותו בשנת העבודה השוטפת (סעיף 7 לחוק חופשה שנתית; ע"ע 547/05 כהן
13 נ' אנויה (8.10.07)). התביעה הוגשה ביום 24.7.11, ומשכך היא לא התיישנה. במהלך
14 שלוש השנים האחרונות לעבודתו של התובע ושנת העבודה השוטפת, התובע היה זכאי
15 ל- 64 ימי חופשה במעוגל. משכך, התובע רשאי לתבוע את מלוא ימי החופשה שנותרו
16 לזכותו במועד סיום עבודתו.

17
18 בהתאם לתביעה, ערך יום חופשה יחושב לפי שכר היסוד האחרון המחולק ל- 22
19 ימי עבודה כמי שהועסק בשבוע עבודה בן 5 ימים. משכך, ערך יום חופשה הוא 364 ₪
20 (לפי: 8,015 ₪ / 22). על כן, התובע זכאי לפדיון חופשה שנתית בסך 20,020 ₪ (364 ₪
21 * 55 ימי חופשה).

22
23
24 ביצוע הפרשות לפנסיה (תגמולים חלק מעסיק)

25 46. התובע טען שהיה זכאי לביטוח פנסיוני מתחילת עבודתו אולם הנתבעים ערכו לו
26 ביטוח שכזה רק ממאי 2008, וגם אז לא ביצעו את ההפרשות בפועל. הנתבעים טענו
27 בכתב הגנתם שחלה התיישנות על תביעה לביצוע הפרשות הקודמת לתקופה של 7 שנים,
28 ושצו ההרחבה בענף ההובלה שחייב ביטוח פנסיוני הוצא רק ביום 26.3.07. עוד טענו
29 שבשנת 2010 בוצעו הפרשות עבור התובע לקרן פנסיה. בסיכומיהם נטען שחלה חובה
30 לבצע הפרשות לקרן פנסיה רק מאפריל 2007 שמסתכמות לסך 16,971 ₪ בלבד, כשמה



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 יש להפחית את סכום תגמולי המעסיק הצבור לזכות התובע בקרן הפנסיה שנערכה עבורו
2 בביטוח הראל ומנורה (ס' 103 לסיכומים).

3
4 47. חובת מעסיק בענף ההובלה לערוך ביטוח פנסיוני לעובד נקבעה רק בצו ההרחבה
5 משנת 2007. סעיף 5 לצו זה קובע שממועד כניסתו לתוקף של הצו, במאי 2007, יבוטח
6 כל עובד מתחילת עבודתו. איננו מקבלים את טענת התובע בסיכומיו שהצו קובע זכאות
7 רטרואקטיבית אף בגין תקופת עבודה שקדמה למועד כניסת הצו לתוקף (ס' 22
8 לסיכומים). שיעור ההפרשה, לפי הצו, הינו 6%.

9
10 בהתאם לכך, התובע זכאי לביצוע הפרשות לפנסיה ממועד כניסתו לתוקף של צו
11 הרחבה, דהיינו מיום 13.5.07. עבור שנת 2007, התובע זכאי לסך 3,100.5 ₪ (7.5% *
12 6,890 ₪ * 6%); עבור שנת 2008 לסך 5,680.8 ₪ (7,890 * 12 * 6%); עבור שנת
13 2009 לסך 6,098.4 ₪ (לפי החישוב: 8,470 * 12 * 6%); ועבור שנת 2010 בסך
14 3,847.2 ₪ (לפי החישוב: 8,015 * 8 * 6%). בסך הכל התובע היה זכאי לביצוע
15 הפרשות בסך כולל של 18,727 ₪.

16
17 48. הנתבעים לא הציגו כל ראיה לביצוע הפרשות לתובע, בעוד ש"כלל הראיה הטובה
18 ביותר דורש הצגת אישור מקרן הפנסיה על העברת הכספים, או כל מסמך אחר המעיד על
19 תשלומם" (בר"ע 29175-07-12 ניצנים נ' פנטה (14.11.12)). מנגד, התובע העיד
20 שהפרשות בפועל עבור ביטוח פנסיוני לא בוצעו (ס' 90 לתצהירו). משכך, התובע זכאי
21 לפיצוי בגין אי ביצוע הפרשות לפנסיה (רכיב תגמולים) בסך 18,727 ₪, בצירוף הפרשי
22 הצמדה וריבית מיום 1.3.07 (אמצע התקופה). ככל שבוצעו בפועל הפרשות עבור התובע
23 בקרן פנסיה, הנתבעים רשאים לקזז אותן מהסכום המגיע לתובע, בכפוף למכתב לשחרור
24 הכספים.

25
26 קרן השתלמות

27 49. התובע טען שהיה זכאי לקרן השתלמות לאחר 11.5 חודשי העסקה במקום
28 העבודה בשיעור של 6%. הנתבעים בכתב הגנתם טענו בין היתר להתיישנות זכות זו בגין
29 התקופה הקודמת ל-7 שנים ממועד הגשת התביעה.



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 50. בהתאם לסעיף 64 לצו ההרחבה בענף ההובלה מיום 14.1.01, זכאים הנהגים
2 לקרן השתלמות לאחר תקופת הניסיון. התשלומים לקרן יהיו לפי 6% מהשכר המשולב
3 החודשי. תקופת הניסיון מוגדרת בסעיף 20 כתקופת עבודה של 11.5 חודשים. הוראות
4 דומות נכללו בצו ההרחבה משנת 2007, מלבד בסיס השכר לחישוב – בעוד שבצו
5 ההרחבה משנת 2001 נקבע שהתשלומים לקרן ההשתלמות יהיו מהשכר המשולב החודשי
6 כהגדרתו בצו זה, הרי שבצו ההרחבה משנת 2007 נקבע שהבסיס לחישוב השכר לעניין
7 הפרשות לקרן השתלמות יהיה 150% מהשכר המשולב של העובד.

8
9 51. בהתאם לסעיף 64 לצו ההרחבה בענף ההובלה משנת 2001, התובע זכאי לביצוע
10 הפרשות רק מיום 15.6.04. כאמור לעיל, חלה התיישנות על תביעה זו עבור התקופה
11 הקודמת ליולי 2004. לפי שכר היסוד שקבענו, התובע זכאי עבור 2004 לסך 2,893.8 ₪
12 (7 * 6,890 ₪ * 6%); עבור 2005 לסך 4,960.8 ₪ (12 * 6,890 ₪ * 6%); עבור 2006
13 לסך 4,960.8 ₪ (12 * 6,890 ₪ * 6%); עבור 2007 לסך 4,960.8 ₪ (12 * 6,890 ₪ *
14 6%); עבור 2008 לסך 5,680.8 ₪ (12 * 7,890 ₪ * 6%); עבור 2009 לסך 6,098.4 ₪
15 (12 * 8,470 ₪ * 6%); ועבור 2010 לסך 3,847.2 ₪ (8 * 8,015 ₪ * 6%). בסך הכל
16 ועל פי שכר היסוד בלבד התובע היה זכאי לביצוע הפרשות בסך 33,403 ₪. עם סיום
17 יחסי העבודה, התובע זכאי לפיצוי בגין אי ביצוע הפרשות לקרן השתלמות בסכום זה
18 בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום 1.7.07 (אמצע התקופה).

19 דמי הבראה

20
21
22
23 52. התובע תבע תשלום דמי הבראה בטענה כי אלה לא שולמו במהלך כל תקופת
24 עבודתו. לטענתו, רכיב "דמי הבראה" שצוין בתלושי השכר היה רכיב פיקטיבי שאינו
25 מגלם תשלום זכויותיו. הנתבעים טענו כי התובע אינו זכאי לתשלום מעבר לדמי הבראה
26 ששולמו לו בפועל על פי תלושי השכר. מכל מקום, טענו כי אין לקבל תביעה עבור
27 תקופה שמעבר לשנתיים האחרונות לעבודתו.

28
29 53. צו ההרחבה בענף הובלה קובע שערך יום הבראה יקבע על פי ההסכם הקיבוצי
30 הכללי במשק ודמי הבראה ישולמו בהתאם לחלקיות שנת העבודה. בדומה להוראת



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 ההסכם הקיבוצי הכללי במשק, זכות צבירה לדמי הבראה היא לשנתיים ימים. נקבע כי
2 דמי הבראה ישולמו לעובד באחד מהחודשים יוני – אוגוסט בכל שנת עבודה. על פי
3 הפסיקה, אין פסול בכך שתשלום דמי הבראה יפוצל וישולם לעובד לשיעורין מדי חודש
4 (דבע נו/ 3-22 פני-גיל נ' טכנולוגיה מתקדמת (1996)). על סמך התלושים הקיימים
5 שולמו לתובע כל חודש דמי הבראה בסך 200 ₪. תלושי שכר עבור חודשי עבודה
6 הקודמים לשנת 2008 לא הוגשו. אכן, הדעת נותנת כי דמי הבראה בסך 200 ₪ ייתכן
7 ושולמו גם עבור חודשי עבודה עבורם לא הוגשו תלושי שכר. ברם, הנטל להוכחת
8 תשלום דמי הבראה מוטל על הנתבעים, כך שמאחר שלא הוגשו ראיות בנוגע לתשלום
9 בפועל של דמי הבראה, לא ניתן לקבוע עובדתית שאלה אכן שולמו. משכך, אנו קובעים
10 כי שולמו לתובע תשלומים עבור דמי הבראה בסך 6,200 ₪ בלבד (31 * 200 ₪).

11
12 54. התובע היה זכאי במהלך תקופת עבודתו לדמי הבראה כמפורט להלן: עבור שנת
13 שנה ראשונה התובע זכאי לדמי הבראה בסך 1,530 ₪ (5 * 306 ₪); עבור השנה שנייה
14 לסך 2,142 ₪ (7 * 306 ₪); עבור השלישית לסך 2,149 ₪ (7 * 307 ₪); עבור השנה
15 הרביעית לסך 2,226 ₪ (7 * 318 ₪); עבור החמישית לסך 2,226 ₪ (7 * 318 ₪); עבור
16 השישית לסך 2,648 ₪ (8 * 331 ₪); עבור השביעית לסך 2,720 ₪ (8 * 340 ₪); ועבור
17 השמינית לסך 527 ₪ (9 * 351 ₪ * 2/12). בסך הכל התובע היה זכאי לדמי הבראה בעד
18 תקופת עבודתו הכוללת בסך 16,168 ₪. דמי הבראה ששולמו לתובע במהלך תקופת
19 עבודתו על פי קביעתנו שלעיל ייזקפו לזכות שנים קודמות. עבור השנתיים האחרונות
20 לעבודתו, התובע היה זכאי לדמי הבראה בסך 5,454 ₪. משכך, אנו קובעים כי התובע
21 זכאי לתשלום דמי הבראה בסך 4,914 ₪ כנתבע על ידו בכתב התביעה.

22
23 התביעה שכנגד – מעשה הגניבה

24
25 55. בן ציון הגיש תביעה שכנגד להשבת כספי גניבה שביצע התובע מעסקו, לטענתו,
26 התובע נהג לגנוב ממנו באופן שיטתי במהלך עבודתו דלק בסכומי עתק של מאות אלפי
27 שקלים הנאמדים על ידו על סך 879,348 ₪.

28
29 בתצהירו בן ציון טוען לזכות להשבה בסך 945,000 ₪ בגין מעשי גניבה במשך 7
30 שנות עבודת התובע לפי 1,500 ליטר דלק בחודש ושווי ליטר דלק בסך 7.5 ₪. טענתו זו



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 מבוססת על בדיקה שערך חיים של נתוני צריכת הדלק של המשאית שבה נהג התובע
2 לעומת משאיות העסק האחרות, ממנה עלה שמקום שצריכת הדלק תהיה כ – 2.5 ק"מ
3 לליטר, נתוני הצריכה עמדו על 1-1.5 ק"מ לליטר, נתון שמשמעותו, כך נטען, גניבת
4 סולר נטענת בהיקף חודשי של 1,500 ליטר. לחלופין טוען בן ציון, על סמך ממצאי חוות
5 הדעת של מר קורן, לזכותו פיצוי בהיקף חודשי של 10,468 ₪, המהווה שווי דלק חודשי
6 שגנב התובע לטענתו במשך 7 שנים. עם זאת, התביעה שכנגד הוגשה על סך כולל של
7 540,000 ₪ בלבד "משיקולי אגרה וקשיי גביה צפויים" (ס' 82 לכתב התביעה שכנגד).
8 המומחה, מר קורן, טען בחוות דעתו שערך את חישוב היקף גניבת הסולר באמצעות
9 בדיקת צריכת סולר ממוצעת של משאית מסוג איווקו בעלת לוחית רישוי 88-024-00,
10 עליה נהג התובע, בתאריכים 13-16/11/12. זאת, בהשוואה לנתוני צריכת הסולר של
11 המשאית בשנת 2010, עת הייתה נהוגה על ידי התובע. לטענתו, הנסיעות אותן מבצעת
12 המשאית הן נסיעות קבועות ובמרחקים ידועים ונתונים אלה נשלחו לו על ידי מר זיסמן
13 ביום 25.11.12.
14
15 מר קורן ערך תדלוק מלא של המשאית ביום 13.11.12 וכן ביום 14.11.12 כשסך
16 הכל תדלק את המשאית ב- 95.65 ליטר סולר. תדלוק שלישי של 141.94 ליטר סולר בוצע
17 על ידו ביום 16.11.12, ובסך הכל הוא תידלק 141.940 ליטר. לטענתו, המרחק הכולל
18 שעברה המשאית מתחילת הבדיקה ועד לתדלוק האחרון היה 567.4 ק"מ, בעוד סיכום
19 כמות הסולר בליטרים אותה צרך נהג המשאית במהלך ימי הבדיקה היה 237.59 ליטרים.
20 הממצאים היו כי בבדיקת צריכת הסולר הממוצעת בין התדלוק הראשון לשני המשאית
21 עברה מרחק של 239 ק"מ (ההפרש בין שתי קריאות מד הקילומטרים, הראשונה
22 603,083.4 והשנייה של 602,844.4) וצרכה כמות סולר של 95.65 ליטרים. משכך, ממוצע
23 צריכת הסולר הוא לשיטתו 2.498 לק"מ. בבדיקת צריכת הסולר הממוצעת בין התדלוק
24 השני לשלישי חישוב קורן שהמשאית עברה מרחק של 328.4 ק"מ (שתי הקריאות היו
25 הפעם 603411.8 ו- 603083.4 ונצרכו 141.950 ליטר סולר). משכך, ממוצע צריכת הסולר
26 היה 2.313 ליטר לק"מ. על סמך הנתונים, קבע מר קורן כי מבדיקת צריכת הסולר
27 הממוצעת לכל זמן הבדיקה עולה כי בימים 13-16/11/12, נסעה המשאית מרחק כולל
28 של 567.4 ק"מ וצרכה כמות של 237.59 ליטרים סולר. משכך, ממוצע צריכת הסולר על
29 ידי המשאית עומד על 2.388 ליטר לק"מ לאחר חילוק המרחק הכולל שביצעה בכמות
30 הדלק הכוללת שצרכה המשאית.



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1
2 לעומת זאת, קורן בחן עבור שנת 2010 מדי חודש את דוחות הנוכחות של התובע,
3 ועל פיהם על אלו משאיות נהג. קורן חילץ את מספר הקילומטרים שביצעה המשאית
4 לעומת תדלוק הסולר שלה וקבע את ממוצע צריכת הסולר של המשאית לק"מ. על מנת
5 לשער מה הייתה כמות הסולר שנגנבה על ידי התובע כנטען נערכה השוואה על ידו בין
6 כמות הסולר אותן היו המשאיות אמורות לצרוך לעומת הכמות שנצרכה בפועל. נמצא על
7 ידו כי במהלך שמונת החודשים ינואר – אוגוסט 2010 קיים פער וחוסר של 9852.67
8 ליטרים סולר (בממוצע חודשי של 1,231.58 ליטרים בחודש). ולפי תעריף של 8.5 ש"ח
9 לכל ליטר סולר, המדובר בסכום חודשי של 10,468.43 ₪, ועבור תקופה של 7 שנים סך
10 879,348.12 ₪.

11
12 57. לאחר בחינת הראיות וטענות הצדדים לכאן ולכאן, הגענו לכלל מסקנה שאין
13 מקום שנקבל את חוות דעת המומחה כראיה לנכונות האמור בה, וזאת מהנימוקים
14 הבאים:

15
16 ראשית, קורן, שהעיד שהוא מומחה בחקר תאונות דרכים, הבהיר שהנתונים
17 העומדים בבסיס חוות דעתו כגון צריכת הדלק ומרחקי הנסיעה נמסרו לו על ידי חיים (ע'
18 86, ש' 27; ע' 87, ש' 1). הוא צירף לחוות דעתו מסמך המפרט את "מרחקי נסיעות
19 קבועות במקום עבודה אסם שוהם ליעדים שונים וקבועים" מיום 25.11.12 (נ/1 לחוות
20 הדעת). מדוחות הנוכחות עולה שישנן נסיעות שבוצעו על ידי התובע אולם לא נכללו
21 במסמך זה, ועל כן לא הועברו למומחה, שהשלים נתונים אלה לטענתו על סמך "היכרותי
22 עם מדינת ישראל" (ע' 89, ש' 7). כמו כן, בניגוד לעדותו, חיים העיד שאינו יודע האם
23 מסר מסמך זה לקורן ואף טען כי "אני לא הכנתי את המסמך הזה" (ע' 99, ש' 6, 15),
24 ובמקום אחר בעדותו טען כי למעשה החתימה על המסמך היא של אביו (ע' 101, ש' 14);

25
26 שנית, לא שוכנענו כי בדיקת צריכת הסולר של המשאית בוצעה באופן מלא על פי
27 הנחיותיו של המומחה. מעדותו של מר קורן עולה כי הוא רק נתן הנחייה שמיכל הדלק
28 של המשאית יהיה מלא ולמסור לו את הנתון שעל מד הקילומטרים המדויק בעת התדלוק,
29 והוא לא ביצע זו בעצמו או בנוכחותו, כשהנחיות אלה ניתנו על ידו לחיים (ע' 87, ש'



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 14 ; ע' 89, ש' 25). לעומת זאת, חיים העיד כי "אני רואה שזה רכב שלנו, אבל אני לא
2 תדלקתי את האוטו, יש לי רק נתונים" (ע' 100, ש' 1);
3
4 שלישית קורן ערך השוואה בין צריכת הדלק של המשאית בשנת 2012 בהשוואה
5 לצריכת הדלק המבוססת על סידור העבודה של התובע בשנת 2010 ותדפיסי תדלוק
6 הרכב. אולם מהעדויות עולה כי לא ניתן לייחס את תדלוק המשאית רק לנסיעות שבוצעו
7 על ידי התובע. מר גולובב העיד כי "לכל נסיעה היינו יכולים לקחת כל אוטו ובני במידה
8 והיה צורך בנסיעה דחופה יכל להיכנס לכל אוטו ולנסוע, מה הבעיה" (ע' 28, ש' 17). בן
9 ציון בעצמו העיד כי במהלך תקופת עבודתו של התובע הוא וגם חיים עבדו על כל
10 המשאיות ובכלל זה הוא וגם חיים נהגו על המשאית של התובע (ע' 79, ש' 28; ע' 80, ש'
11 1, 9). כמו כן, עולה מהעדויות כי התובע נהג במהלך עבודתו גם במכונית מסוג רנו
12 פרימיום (ס' 47-48 לתצהירו המשלים של התובע; ע' 28, ש' 11) וכי על המשאית מסוג
13 איווקו בעלת מספר רישוי 8802400 הוא החל לנהוג רק מינואר 2010 (ע' 55, ש' 89)
14 ולפני כן נהג על משאית מסוג "איווקו סטרליס" - "עוד איווקו יותר חדש, רנו פרימיום"
15 (ע' 58, ש' 18). לטענת התובע, דווקא משאית האיווקו בבה נהג החל ממהלך שנת 2009
16 ועד 2010, טרם פיטוריו, צורכת יותר (ע' 59, ש' 1);
17
18 רביעית, מהעדויות עולה כי הסולר שתדלקה המשאית לא היה רק לשימושה אלא
19 אף לצורך תדלוק משאית אחרת. התובע העיד כי הרבה פעמים הנהגים היו מעבירים
20 סולר האחד מהשני ובכלל זה בן ציון עצמו (ס' 35-36 לתצהירו המשלים). מר גולובב
21 העיד שבהתאם להוראות בן ציון, נהגי המשאית העבירו סולר האחד מהשני באמצעות
22 צינור ולו עצמו הייתה במשאית משאבה באמצעותה ניתן לשאוב סולר והבהיר בחקירתו
23 כי "כשהיה צריך לנסוע לנסיעה מסוימת ולא היה סולר בני היה לוקח צינור, ג'ריקן בלי
24 כלום" (ס' 6-7 לתצהירו; ע' 26, ש' 16). בן ציון אישר בעדותו שבעת צורך הועבר סולר
25 ממשאית אחת למשאית אחרת "עם צינור, מוציא ומעביר" (ע' 80, ש' 5);
26
27 חמישית, קורן לא פירט דבר בנוגע לדגם המשאית מסוג איווקו שעמדה לבחינה
28 במסגרת חוות דעתו על אף שהעיד כי ישנם כמה דגמים בשוק למשאית מסוג זה, ועולה
29 מעדותו כי למעשה הוא אינו יודע איזה דגם היא המשאית שנבדקה (ע' 83, ש' 25; ע' 84,
30 ש' 1). כמו כן, תקינות המשאית לא נבדקה על ידו טרם ביצוע התדלוק (ע' 87, ש' 20).



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 חוות דעתו אינה כוללת נתונים בנוגע למפרט הטכני ונתוני היצרן, ומידת הרלוונטיות של
2 נתונים שכאלה לצריכת הדלק (ע' 84, ש' 24);

3
4 שיטת המומחה קורן לא הביא בחשבון נתונים כגון מידת העומס על המשאית
5 בהובלה, אופי מסלול הנסיעה אותו היא מבצעת ותקינותה. הוא אומנם טען שנתונים
6 שכאלה משפיעים באופן לא משמעותי על צריכת הדלק בהיקף של "3-4 אחוז ולא יותר
7 מזה" או "שזה ממש בצורה זניחה" (ע' 85, ש' 8, 11), וכי טיפול תקופתי של המשאית
8 "עשוי להשפיע, לא בודאות" (ע' 85, ש' 16), אולם אנו סבורים שנתונים שכאלה צריכים
9 היו להיות מובאים בחשבון ולכל הפחות היה מקום להבהיר מדוע הם זניחים לצורך
10 ההשוואה. קורן אף טען שתקינות המשאית אינה משפיעה על צריכת הסולר, אולם הודה
11 כי ייתכן ותקלות כגון נזילה ישפיעו על כך. התובע העיד לאורך ההליך כי צינור הדלק
12 של המשאית מסוג איווקו עליה נהג היה לא תקין והייתה נזילה במשאית (ס' 56 לתצהירו
13 המשלים). טענתו זו לא נסתרה, וכרטיס טיפולים של המשאית הנדונה לא נבדק על ידי
14 קורן, ואף לא הוצג כראיה (ע' 85, ש' 18; ע' 86, ש' 8);

15
16 שביעית חוות הדעת מתייחסת לשמונת חודשי עבודתו של התובע בשנת 2010
17 בלבד כשהמומחה מייחס את הנתונים בשנה זו עבור תקופת עבודתו הכוללת של התובע
18 משנת 2003, ומבלי שנבדקו נתונים כלשהם עבור לשנת 2010. אין אנו סבורים כי
19 הממצאים אליהם הגיע קורן בנוגע לצריכת הדלק של המשאית בשנת 2010 יכולים להעיד
20 על שנים קודמות. ואכן, דומה כי אף בן ציון מסכים לכך, עת ערך תחשיב חלופי עבור
21 שמונת חודשים אלה בלבד בהנחה ש"בית הדין יעשה חסד עם פינדורין ויניח לטובתו
22 שהחל לגנוב דלק רק בחודשים ינואר 2010 עד אוגוסט 2010" (ס' 49 לסיכומי הנתבעים).
23 כמו כן, המומחה ערך בדיקה של צריכה ממוצעת של המשאית בשנת 2012 וזאת רק על
24 פני שלושה ימים בלבד לעומת שמונת חודשי עבודה של התובע בשנת 2010. בחוות
25 דעתו ובעדותו לא הובהר האם אין לכך השפעה על הנתונים והממצאים אליהם הגיע
26 והאם לא קיימים פרמטרים שלא נלקחו בחשבון עקב כך (ע' 91, ש' 1);

27
28 שמינית בדומה, חיים לא הוכיח כי באמצעות קריאות מדי הקילומטר שבמשאיות
29 צריכת הסולר הממוצעת של משאיות העסק היא 2,5 ליטר לק"מ, וכי נתוני הצריכה של
30 משאית התובע עמדו על 1-1.5 ק"מ לליטר, דבר שמשמעותו בפועל הייתה גניבת סולר



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 בהיקף של 1,500 ליטר לחודש. טענותיו אלה לא גובו בכל ראיות. מה גם, שטענות אלה
2 אינן עולות בקנה אחד עם הגירסה אותה מסר בהודעתו מיום 2.5.11 במשטרה (מוצג
3 ; (1/ת)

4
5 תשיעית בן ציון הודה שבמהלך השנים 2003 – 2008 (כולל) תדלוק המשאיות
6 בוצע על ידי הנהגים באמצעות מכלית סולר שהייתה מוצבת בסמיכות למפעל חברת
7 "אוסם", ולנהגים ניתנה האפשרות לתדלק סולר באופן חופשי ללא פיקוח מהמכלית.
8 הגישה למכלית נחסמה רק על ידי מפתח ש"היה מוצב במקום מוסכם ונסתר" (סעיף 11
9 לתצהירן; ס' 15 לסיכומי הנתבעים). גורליק העיד בחקירתו כי המיכל הוצב בין היתר
10 "בשוהם אחרי הפינה מעבר לפינה ליד הביצות, בשטח" ואחר כך במושב עלום וכן עמדה
11 הרבה שנים "בחנייה ליד סופרמרקט בבי ברק" (ע' 12, ש' 31; ע' 13, ש' 1, 24). גולובב
12 אף הוא העיד כי המיכלית הייתה "לאסם חדש" וכן "אחר כך מכל היה בצומת בית
13 נבאללה" וכן במקומות נוספים אותם הוא לא זוכר (ע' 27, ש' 9). באשר לגישה למפתח,
14 גורלניק העיד כי כל פעם הונח המפתח במקום אחר אולם כולם ידעו היכן מונח המפתח
15 ואף טען כי "כל אסם ראה מי מתדלק ואיך מתדלק". כמו כן, לא רק נהגי המשאיות
16 תדלקו באמצעות המיכלית האמורה אלא אף "בנו של בנקה, שני שותפיו, בת של אשתו,
17 לכל החבורה הזאת היו מנועי דיזל" (ע' 13, ש' 13, 22, 31; סעיף 22 לתצהירו). גורלניק
18 חזק טענת הנתבעים כי הנהגים יכלו לתדלק מהמשאית באופן עצמאי וללא כל פיקוח (ע'
19 14, ש' 10). בדומה, אף גולובב העיד כי המפתח של המיכלית הונח "במקום שכולנו
20 ידענו עליו" וכי המשאבה של המיכלית הייתה יכולה להתחבר לכלי רכב שונים (ע' 27,
21 ש' 23).

22
23 עשירית חיים העיד שכשנכנס לניהול העסק באוקטובר 2008 הוא התוודע לנתוני
24 צריכה חריגים ועל כן הורה על סגירת מכלית הדלק ועם סגירתה "מאותו שלב שבו
25 הותקנו הדלקנים, הסתיימה 'חגיגת' גניבת הדלק ברובה" (ס' 25, 27 לתצהירו). חיים אף
26 מסר שחלק מנהגי המשאיות בחרו להתפטר ממקום עבודתם בשלב זה מהטעם ש"לא
27 'השתלם' להם להמשיך לעבוד בלי לגנוב סולר במקביל באופן חופשי מעסקו של אבי"
28 (ס' 28 לתצהירו). מעדות זו עולה בבירור שאף לשיטתו של חיים לא ניתן לייחס ביצוע
29 הגניבות בעסק לתובע דווקא ולכל הפחות לא ליחסם לו באופן בלעדי;
30



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 אחת עשרה גולוכב העיד שבן ציון וחיים נהגו להאשים אותו ואת שאר הנהגים
2 בגניבות, וזאת אף במסגרת תביעה לבית דין זה לתשלום זכויותיו (ס' 12 לתצהירו). אף
3 גורלניק העיד שבן ציון נהג להאשים את הנהגים ובכלל זה אותו במעשי גניבה (ע' 9, ש'
4 31; ע' 10, ש' 18). גורלניק טען שבן ציון הורה על פיטוריו בטענה כי גנב ממנו דלק
5 לצורך תדלוק רכבו הפרטי (ס' 4, 13 לתצהירו). גורלניק צירף לתצהירו כתב הגנה
6 ותצהיר של בן ציון שהוגשו במסגרת הליך התביעה ס"ע 10-06-36104, במסגרתו נטען
7 על ידי בן ציון כי גורלניק גנב דלק ממעסיקו במשך מספר שנים בכמויות מסחריות
8 ובסכומי ענק. גניבות אלה התאפשרו לטענתו בשל רשלנות בניהול העסק על ידי מנהל
9 העסק דאז. בהליך האחר בן ציון אף האשים גורלניק בקריסתו הכלכלית (נספחים ת/13 –
10 ת/14 לתצהיר גורלניק), בדומה לאופן שבו הוא האשים בתיק שלפנינו את התובע
11 בקריסתו הכלכלית. חיים בעצמו העיד כי נהגי המשאיות "הם ניצלו אותו (בן ציון –
12 הערה שלנו) וגם גנבו אותו" (ע' 105, ש' 17). כמו כן, הודה כי הועלו האשמות על ידו
13 ועל ידי בן ציון למעשי גניבה כנגד עובדים אחרים של העסק לגביהם לא היו בידיו
14 הוכחות (ע' 109, ש' 26).

15
16 ולבסוף חיים אמנם העיד שבמסגרת המעקב שערך אחר התובע הוא הבחין בו
17 מבצע שלוש גניבות לאורך תקופה של שבוע ימים. עם זאת, הוא לא תמך עדותו זו בראיה
18 אחרת כלשהי. יותר מכך, בהודעתו מיום 2.5.11 חיים ציין כי "אני הרגשתי כבר תקופה
19 ארוכה שיש גניבת סולר" ועל מנת לברר חשדותיו הוא רק ערך השוואה של צריכת הדלק
20 של המשאיות באמצעות מד הקילומטרים של כל משאית ומצא חריגות בצריכת הדלק
21 במשאית התובע ועל סמך ממצאים אלה החליט להיעזר בחברת חקירות (מוצג ת/1).
22 נציין כי לא מצאנו עדות חיצונית לכך בכך שאלמוג מסר בתצהירו שחיים טען בפניו
23 "שהוא בעצמו ראה את התובע במספר הזדמנויות שונות שהוא גונב ממנו סולר" מלבד
24 עדות לעצם האמירה (ס' 3 לתצהירו). ודאי שלא ניתן להסתמך על עדותו זו בלבד על מנת
25 להוכיח היקף הגניבות ואחת כמה וכמה לפסוק בגינן פיצוי בשיעורים הנטענים.

26
27 58. ולאחר כל זאת, נציין שהתובע טען בסיכומיו שאין מקום לקבל את התביעה
28 שכנגד אף באשר לעלות הסולר שהוא הודה שגנב, שכן לטענתו על פי דוחות התדלוק
29 חברת ח.זיסמן הובלות בע"מ ביצעה את התדלוקים ולא בן ציון או חיים. כלומר מי
30 שנשא בעלות תדלוק המשאית בשנת 2010 לא היה העסק אלא החברה שבבעלות חיים,



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 ומשכך עילה בגין מעשי הגניבה עומדת לחברה ולא לבן ציון שהגיש את התביעה שכנגד.
2 איננו מקבלים את הטענה. משקבענו עוד בתחילת פסק דין שחיים ובן ציון חבים ביחד
3 ולחוד כמעסיקיו של התובע, יש מקום להכיר גם בזכותם לקזז את הסכום הזה שגנב
4 התובע מהעסק.
5

6 59. אשר לעלות הדלק שהוכחה שנגנב, התובע הודה בביצוע מעשה הגניבה מיום
7 3.9.10, אשר על פי כתב האישום בו הודה התובע עמד על היקף של 150 סולר שנרכשו
8 על ידי המעסיק בעבור הסך של 1,028.34 ש"ח, וכן כי גנב סולר באוגוסט 2010 בהיקף
9 של 50 ליטר (ע' 2 להודעת התובע מיום 6.9.10 נספח ה(1) לתצהיר חיים בתביעה שכנגד,
10 וע' 2 להודעה מיום 16.12.10, נספח ה(2) לתצהיר חיים בתביעה שכנגד; ע' 47, ש' 4; ע'
11 48, ש' 1). משכך, אנו פוסקים לבן ציון פיצוי בגין מעשי הגניבה שהוכחו סך 1,500 ₪.

12
13 החזר הוצאות החקירה והמעקב

14
15 60. בן ציון כלל בתביעה שכנגד רכיב של הוצאות החקירה שהובילה למעצר התובע,
16 בסך 5,800 ₪ (חשבונית המס נספח ח' לתביעה שכנגד). בנוסף לכך, טען שנגרמו לו
17 הוצאות מעקב טרם החקירה הפרטית בשל הפסד ימי עבודה, נסיעות ודלק שכללו אף
18 שכירת רכב לצורך ביצוע המעקב בסך כולל של 10,000 ₪. התובע טען שבן ציון היה
19 צריך להעלות טענותיו אלה במסגרת ההליך הפלילי שנוהל ועוד טרם הוגש כתב האישום,
20 על מנת לקבל פיצוי מבית המשפט שם. עוד טעם באשר להוצאות המעקב שמדובר בסכום
21 כללי שאינו נתמך באסמכתאות כלשהן. בסיכומיו הוסיף גם שהחזר הוצאות החקירה
22 נכלל ממילא בהוצאות המשפט הנפסקות בתום ההליך.
23

24 61. איננו מקבלים את טענת התובע שבן ציון היה מנוע מלהעלות את טענותיו לפיצוי
25 במסגרת הליך זה. באמצעות החקירה והמעקב אחר התובע נתפס התובע מבצע את מעשי
26 הגניבה בהם נחשד והם מבססים טענותיו של בן ציון כנגד התובע בפיטוריו גם בהליך זה
27 ולא רק בהליך הפלילי. משהוגשה ראייה לעלות הוצאות החקירה, והתובע אף אינו חולק
28 על כך, הרי שאנו פוסקים לבן ציון החזר הוצאות החקירה הפרטית בסך 5,800 ₪.
29



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 באשר להוצאות המעקב, חיים העיד שעקב במשך שבוע עבודה אחרי התובע,
2 ובמהלכו ראה את התובע בשלושה ימים נפרדים מבצע שלושה מעשי גניבה נפרדים (ס'
3 54 לתצהירו. עלות יום עבודתו אותה עת עמדה על 1,200 ₪ לפחות. כן נגרמו לו
4 הוצאות נסיעה לרבות דלק ושכירת רכב. השכרת הרכב עלתה 200 ₪, ועלות הדלק 270
5 ₪ עבור כל יום (ס' 55 לתצהירו וס' 56 לתצהירו בתביעה שכנגד). אנו מקבלים את טענת
6 חיים שנאלץ לבצע מעקב אחר התובע ולבחון חשדותיו נגדו גם אם לא בהיקף הנטען על
7 ידו. אכן, בן ציון לא הציג ראיות באשר להוצאות המפורטות שנגרמו לו. עם זאת,
8 בנסיבות העניין, אנו קובעים שעל התובע להשתתף במחצית ההוצאות הנטענות, בסך
9 5,000 ₪. משכך, אנו פוסקים לבן ציון החזר הוצאות חקירה ומעקב בקשר עם מעשי
10 הגניבה שביצע התובע ממעסיקו בסך כולל של 10,800 ₪.

11
12 פיצוי בגין נזקים שגרם התובע במהלך תקופת עבודתו

13
14 62. בן ציון טען שבמהלך עבודתו התובע נהג להעדר מעבודתו בלי להודיע על כך,
15 ובשל כך נגרמו לו נזקים כבדים. בתביעתו פירט שביום 13.8.09 וביום 23.8.09 התובע
16 איחר לעבודה במספר שעות ואף נמצא פעם אחת בגילופין, ומשכך לא יכול היה לבצע
17 נסיעה. כמו כן, במהלך אוגוסט 2009 התובע לא התייצב לעבודתו למספר ימים ללא
18 התראה, ועת שהתייצב לעבודה ללא הודעה על כך, לא ניתן היה לשבצו לעבודה באותו
19 היום. עוד לטענתו, גם ביולי 2011 התובע נעדר מבלי לעדכן את בן ציון ועל כן כששב
20 לא שובץ לעבודה. בנוסף, התובע נהג לאחר לעבודתו כדבר שבשגרה, כך שסחורה
21 שיצאה מאוסם לא הגיעה ליעדה בזמן, מה שהוביל להשתתפות קנסות והתראות של אוסם.
22 בן ציון צירף לתביעתו העתק מכתבי התראה שנשלחו לטענתו לתובע בדבר אי הגעה
23 לעבודה וכן טבלה המפרטת את ימי החופשה והמחלה שניצל התובע (נספח י' לכתב
24 התביעה שכנגד). לאור כל זאת, עתר לפיצוי בסך 20,000 ₪.

25
26 התובע טען בכתב התשובה שמעולם לא נעדר מעבודתו מבלי שקיבל אישור
27 חופשה או שהה במחלה, בעוד שהיו מקרים שבהם בן ציון מנע ממנו שיבוץ לעבודה
28 והוא נאלץ לשבת בחוסר מעש. התובע טען שהתייצב לעבודתו בשעה הקבועה ואיחר
29 במקרים בודדים וחריגים בלבד, כששעת עבודתו שונתה לעיתים לדרישת בן ציון או
30 חיים. התובע הכחיש שהתייצב לעבודתו בגילופין, וביום 16.8.09 שהה בחופשה



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 מאושרת וכשהתייצב לעבודתו לא שובץ לעבודה רק 'כאקט חינוכי' מצד הנתבעים.
2 התובע טען שמכתבי הנזיפה שצורפו לתביעה שכנגד מעולם לא נמסרו לו ולשיטתו אלה
3 הוכנו בדיעבד ולצורכי התביעה בלבד.

4
5 63. כפי העולה מהנספחים שצורפו על ידי בן ציון לתביעתו, התובע לא התייצב
6 לעבודתו ביום 2.2.09 ובשל כך הודע לתובע שלא להתייצב לעבודה בימים 3.2.09 –
7 10.2.09. כמו כן, צורפו מכתבי התרעה ונזיפה כנגד התובע בשל אי התייצבותו לעבודה
8 בימים מסוימים תוך גרימת נזק למעסיק. עם זאת, טענות בן ציון לרבות הנטען במכתבי
9 ההתראה נסתרות לפחות בחלקן על ידי דוחות הנוכחות. כך, ביום 27.7.10 שבו נטען כי
10 נגרמו נזקים עקב אי התייצבות לעבודה, התובע ביצע לפי דוחות הנוכחות ארבע נסיעות;
11 ביום 23.2.10 התובע ביצע 5 נסיעות; התובע לא הועסק בשנת 2011 ובנוגע לתאריכים
12 מקבילים בשנת 2010 עולה כי התובע לא נעדר כנטען על ידי הנתבעים.

13
14 זאת ועוד, לא הוגש לנו פירוט אודות הנזקים שנגרמו לעסק, ובפרט לא הוגשו
15 העתק קנסות נטענים שהושתו על העסק. כמו כן, בן ציון לא הבהיר מדוע לא ביקש
16 לתבוע נזקיו בזמן אמת או במועד מאוחר יותר אלא בחר לעשות כן רק במסגרת התביעה
17 שכנגד התביעה שהגיש נגדו העובד. עוד נציין כי בנוגע לאי התייצבות התובע מיום
18 3.2.09, הוצא התובע על פי המכתב לחופשה ללא תשלום עקב היעדרותו האמורה.
19 משכך, ומאחר שהנתבעים אף לא חזרו על תביעתם זו בסיכומיהם מלבד טענתם הכללית
20 לקבל התביעה שכנגד במלואה, אין אנו סבורים כי יש לפסוק לבן ציון פיצוי בגין מעשים
21 ומחדלים נטענים כמפורט לעיל שביצע התובע בתקופת עבודתו.

22
23 להשלמת התמונה נציין שבכתב התביעה שכנגד בן ציון עתר גם לתשלום פיצוי
24 בסך 5,000 ₪ בגין נטילת מסמכים ללא רשות המעסיק, וכן לתשלום פיצוי בגין נזקים
25 שגרם התובע לבית מלון במסגרת עבודתו, אולם בסיכומיו הודיע כי הוא זונח תביעותיו
26 אלה (ס' 9 לסיכומי הנתבעים).

27
28 פיצוי בגין אובדן הכנסות בשל סיום עבודתו המיידית של התובע בעסק



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 64. בן ציון טען כי בשל נסיבות סיום עבודתו של התובע המשאית שבה נהג הייתה
2 מושבתת למשך 10 ימים, עד שנמצא לעסק נהג חדש. בקשר לכך טען כי "בשל החובה
3 שהתעוררה לסיים את יחסי העבודה באופן פתאומי" נגרם לו אובדן הכנסות מהמשאית
4 בסך 20,000 ₪ שכן הפסד יום עבודה על המשאית נאמד על סך 2,000 ₪. בן ציון תמך
5 תביעתו זו באישור רו"ח בנוגע להיקף ההכנסה היומית ליום עבודה של המשאית (נספח
6 ט' לכתב התביעה שכנגד). מנגד, התובע טען שבן ציון הוא שהורה על פיטוריו לאלתר
7 וללא הודעה מוקדמת ולא הייתה כל מניעה לכך שהתובע ימשיך בעבודתו עד הגעתו של
8 עובד חדש.

9
10 65. אנו סבורים שבנסיבות שבהן התובע פוטר מעבודתו לאלתר על ידי בן ציון, אין
11 מקום לפסוק בגין נזקים נטענים שנגרמו עקב הפסקת עבודתו המיידית. מה גם, שאישור
12 רו"ח בנוגע להכנסת המשאית אינו מעיד על כך שזו אכן הושבתה בפועל בעסק וכי לא
13 נמצא מחליף לתובע אף טרם הגעת עובד חדש. בעניין זה רק נציין שכפי העולה מעדותו,
14 חיים אינו מכחיש שעל פי דוחות התדלוק של המשאית בין התאריכים 6.9.10 – 13.9.10
15 המשאית תודלקה, ומעדותו לא שוכנענו כי למרות זו המשאית לא ביצעה נסיעות (ע'
16 110, ש' 19).

17
18 עוגמת נפש

19
20 66. בן ציון טען כי בשל מעשי הגניבה של התובע המהווים "הפרה בוטה של מרקם
21 יחסי האמון בין עובד למעבידו" נגרמו לו צער, סבל ועוגמת נפש רבים המצדיקים פסיקת
22 פיצויים בגין עוגמת נפש לטובתו. התובע טען בכתב התשובה כי אין לקבל במקרה זה
23 טענה לעוגמת נפש נוכח תנאי העסקה הפוגעניים אותם חווה ממעסיקו ושאלצו אותו
24 לשיטתו "לפעול כפי שפעל" (סעיף 23 לכתב התשובה). בסיכומיו הוסיף וטען כי אין
25 מקרה זה נמנה על המקרים החריגים בהם בית הדין פוסק פיצוי עבור עוגמת נפש
26 במסגרת יחסי עבודה. כמו כן, אין לפסוק פיצוי מעין זה שעה שקיים מנגנון פיצוי אחר
27 ובמקרה זה שלילת פיצוי פיטורים.

28
29 איננו מקבלים את טענת התובע ש"נאלץ לפעול כפי שפעל". אף מצאנו שהצדק
30 עם התובע בכך שקופחו זכויותיו כעובד, ודאי שאין בכך אפילו ראשית הצדקה לכך



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1 שפעל כפי שפעל, דהיינו שגנב את רכוש מעסיקו. התובע הפר באופן חמור ושיטתי את
2 חובות האמון ותום הלב שהיו מוטלות עליו, והוכח בפנינו שגרם בכך לעומת נפש רבה
3 למעסיקו. בשני פסקי דין מן העת האחרונה חייבו מותבים אחרים של בית דין זה עובדים
4 שגנבו ממעסיקיהם לשלם להם פיצויים בגין עוגמת נפש שנגרמה להם (סע 1010-10-11
5 פלונית אלמונית נ' אלמונית חברה בע"מ 21.5.14, מותב בראשות כב' השופט יוסף
6 יוספי; סעש 61600-1212 יצחקוב נ' אלייב, מותב בראשות כב' השופטת רות צדיק).
7 בשני המקרים הללו הושם דגש על הצורך לפסוק פיצויים שכאלה דווקא בנסיבות שבהם
8 קיימת אי בהירות, כמו במקרה שלפנינו, בדבר סכומי הכסף המדויקים שנגנבו, אף שלא
9 הייתה מחלוקת שגניבה היתה גם היתה. זהו בדיוק גם המקרה שלפנינו. משכך, ולאחר
10 שהבאנו בכלל חשבון את מכלול הנסיבות, אנו פוסקים שעל התובע לשלם לבן ציון פיצוי
11 בגין עוגמת נפש בסך 50,000 ₪.

סוף דבר

- 12
13
14
15 67. תביעת התובע מתקבלת בחלקה ובהתאם לכך ישלמו הנתבעים לתובע ביחד
16 ולחוד את הסכומים הבאים:
- 17 א. גמול שעות נוספות בסך 43,780 ₪, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית מיום
18 1.1.07 (מחצית התקופה).
19
- 20 ב. פיצוי בגין אי ביצוע הפרשות לקרן פנסיה בסך 18,727 ₪, בצירוף הפרשי
21 הצמדה וריבית מיום 1.3.07 (כמחצית התקופה).
22
- 23 ג. פיצוי בגין אי ביצוע הפרשות לקרן השתלמות בסך 33,403 ₪, בצירוף
24 הפרשי הצמדה וריבית מיום 1.7.07 (כמחצית התקופה).
25
- 26 ד. פיצוי בגין פיטורים שלא כדין (היעדר שימוע) בסך 8,015 ₪.
27
- 28 ה. שכר עבודה עבור אוגוסט 2010 בסך 8,015 ₪.
29
- 30 ו. שכר עבודה עבור ספטמבר 2010 בסך 1,457 ₪.



בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28

ז. פיצויי הלנה בסך 3,000 ₪.

ח. פדיון חופשה שנתית בסך 20,020 ₪.

ט. דמי הבראה בסך 4,914 ₪.

הסכומים הנקובים בסעיפים ד' – ט' יישאו הפרשי הצמדה וריבית מיום 6.9.10 (סיום העבודה).

68. התביעה שכנגד מתקבלת בחלקה ובהתאם לכך ישלם התובע לבן ציון את הסכומים הבאים:

א. החזר הוצאות חקירה ומעקב בסך 10,800 ₪.

ב. פיצוי בגין גניבת דלק בסך 1,500 ₪.

ג. פיצוי בגין עוגמת נפש בסך 50,000 ₪.

שלושת הסכומים יישאו הפרשי הצמדה וריבית מיום 24.7.11 (יום הגשת התביעה) ועד מועד התשלום בפועל.

בנסיבות העניין, כל צד יישא בהוצאותיו.

על פסק דין זה ניתן להגיש ערעור לבית הדין הארצי, בתוך 30 יום ממועד קבלתו.

ניתן היום, כ"ח אייר תשע"ה, (17 מאי 2015), בהעדר הצדדים.





בית דין אזורי לעבודה בתל אביב - יפו

ס"ע 40857-07-11

נ.צ. מר אלעזר פרידמן,

מעסיקים

דורי ספיבק, שופט

אב"ד

נ.צ. גב' אלה בלאס,

עובדים



1